

Güncel boyutlarıyla kadro sorunu

“... Habip Gül ‘87’den beri, yani hareketin başlangıcından itibaren saflarımızdadır. Fakat ‘90’ların başındaki ilk tutuklanmasına kadar, örgütün çeperinde sempatican bir fabrika işçisidir. Kendini bulması ilk zindan yaşamı ile başlamıştır ve bu da sözünü ettiğim yeni tasfiyeci dalgaya denk gelmektedir. Ümit ile Hatice yoldaşın örgütlü yaşama geçişleri de tamı tamına bu döneme denk geliyor.

“Dikkate değer olgu da işte buradadır. Yeni bir tasfiyeci dalganın yaşandığı bu dönemde, sonradan örnek devrimci yaşamlarıyla tanıyacağımız genç devrimciler hareketimizin saflarında örgütlü yaşama başlıyorlar. Yani dünyada gerici rüzgarların estirildiği ve Türkiye’de sosyal mücadelenin gerilediği, bu ikisinin birleşik etkisi altında solda yeni bir tasfiyeci cereyanın yaşandığı bir evrede, devrimci mücadeleyi seçen ve bunun gerektirdiği davranış çizgisini her alanda gösteren bir devrimcilik örneğiyle karşı karşıyayız. Böyle bir dönemde devrimcilik sağlam bir bilinç, sarsılmaz bir inanç ve mücadeleye soluklu bir bakış gerektirmektedir. Bu üç yoldaşımızı kesen ortak özellikler de zaten bunlardır ve biz zor bir dönemde, yeni bir hareketi tam da bu türden devrimcilerin omuzları üzerinden, onların açık bir bilinç ve sağlam bir inanca dayalı emekleri sayesinde inşa etmeyi başarabildik.” (Zor Dönem Devrimcileri / Habip ve Ümit, s.136-137, Eksen Yayıncılık)

Habip, Ümit ve Hatice yoldaşlar şahsında

ortaya konulan bu özlü değerlendirme, güncel boyutlarıyla kadro sorununun hangi başlıklar üzerinden ele alınması gerektiğini de güçlü bir şekilde ortaya koymaktadır. Zira kadro sorununu ele alırken, içinden geçilen sürecin koşullarına (demek oluyor ki, o anki sınıflar mücadelesinin verili durumuna), kadroların marksist dünya görüşü temelinde gelişiminedonanımına ve nihayet bütünlüğü üzerinden davayla-mücadeleyle kurdukları somut bağlara dikkatle bakmak gerekmektedir. Kadro sorununu güncel boyutlarıyla yerli yerine oturtmanın, bu bağlamda yakalanması gereken halkayı isabetli bir şekilde tanımlamanın yolu, bu üç temel etken üzerinden objektif bir değerlendirmeye sahip olmaktan geçmektedir.

Zor dönemin ağırlaşan koşulları

Türkiye toplumu 12 Eylül’den bugüne, demek oluyor ki kırk yılı aşkın bir süredir, iktisadi, siyasal, kültürel ve ideolojik boyutları olan ağır bir gericilik döneminden geçiyor. Bu kırk yıl içerisinde, 12 Eylül askeri faşist darbesinin önünü düzlediği neo-liberal saldırı süreci, bunu tamamlayan ideolojik-kültürel kuşatma ve nihayet toplumsal mücadeleyi hedef alan faşist baskı ve saldırılar, tümü bir arada toplumsal yaşamda muazzam yıkımlar yarattı. Öte yandan, 12 Eylül’de ağır bir yenilgi alan ve ‘89 çöküşüyle birlikte ideolojik ve moral dayanaklarını büyük oranda kaybeden ‘70’li

yılların devrimci parti ve örgütleri, birbirini takip eden kırılmalar ve tasfiyeciler savrulmalar içinde büyük bir kimlik erozyonuna uğradılar. '70'li yılların en güçlü örgütleri, bu örgütlerin saflarında mücadele eden yüzlerce kadro, bu aynı dönemde devrimden ve devrimci mücadeleden koptu. Darbeyle birlikte dizginlenen işçi sınıfı hareketi ise, zaman zaman çıkış arayışları üzerinden varlığını hissettirse de toplumsal mücadele sahnesine belirleyici bir odak olarak çıkmayı bugüne kadar başaramadı.

Dolayısıyla, bugünün Türkiye'sini kavrayabilmek ve verili toplum gerçekliğini yerli yerine oturtabilmek için, geride kalan kırk küsur yıla, özellikle de AKP'li döneme dikkatle bakmak ve sonuçlar çıkarmak büyük bir önem taşıyor. Aynı şey kadro sorununun güncel boyutlarını tanımlayabilmek açısından da geçerlidir.

AKP'nin işbaşına geçtiği dönem, devrimci harekette yeni bir tasfiyeciler sürecin başladığı yıllara tekabül eder. Özellikle '90'lı yılların ortasından itibaren sermaye devletinin devrimci örgütlere dönük arkası gelmeyen çok yönlü saldırıları, '90'lı yılların sonunda PKK lideri Abdullah Öcalan'ın yakalanması ve böylece Kürt hareketinin İmralı çizgisine geçişi, 2000'li yılların başına denk gelen F tipi hücre saldırısı, bunu izleyen büyük zindan direnişleri ve katliamları, tümü bir arada, sol hareketin devrimci kanadında yer alan ve buldukları konumda tutunmaya çalışan parti ve örgütlerde yeni kırılmalar yarattı. İdeolojik, politik ve iradi planda yaşanan bu kırılmalar, doğal olarak ideolojik-siyasal sonuçlarını da yaratacağı. On yıllık bir zaman dilimi içerisinde devrimci konum ve mücadelede iyi kötü tutunmaya çabalayan parti ve örgütler, 2000'li yıllara dönüşümleriyle birlikte hızla bir devrimci kimlik erozyonuna uğradılar. İdeolojik ve örgütsel planda devrimci konumlarını giderek yitirmeye başladılar. Bu tasfiyeciler savrulmanın gerisinde elbette bu parti ve örgütlerin yapısal zayıf ve zayıflıkları vardı. Bu zayıf ve zayıflıklar, '90'lı yıllarda başlayan ve giden yerde pek az istisnayla geleneksel sol hareketin hemen tümünü içine alıp düzen içi bir konuma sürükleyen tasfiyeciler

eğilimlerin arka planını oluşturmaktadır.

Onca birikmiş soruna, her geçen gün ağırlaşan çalışma ve yaşam koşullarına, üst üste gelen yeni saldırı dalgalarına rağmen, AKP'li bu yıllar içerisinde, sınıf hareketi cephesinden de anlamlı bir karşı koyuş sergilenemedi. Sık sık mevzi direnişler yaşansa da, sınıfın belli bölükleri üzerinden zaman zaman "itirazlar" yükselse de, sınıf hareketindeki genel durgunluk tablosunda öze ilişkin bir değişim yaşanmadı. Dahası, başta grev hakkı olmak üzere, işçi sınıfı ve emekçilerin zaten son derece sınırlı olan hak ve özgürlükleri de parça parça gaspedildi. 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında startı verilen çok yönlü saldırı sürecinde ve ardından pandemi döneminde, işçi sınıfının kazanılmış hakları yeni bir düzeyde tırpanlandı. Darbe girişimini fırsat bilen AKP iktidarı, faşist tek adam rejiminin inşasına hız verdi ve beraberinde toplumsal mücadele güçlerine karşı kural dışı ve keyfi bir saldırı furyası başlattı. Kendi gerici-ırkçı ideolojisini toplumun tüm kesimlerine hoyratça dayatmaya başladı. Tüm bu açılardan denilebilir ki, bugün kırk yıllık gericilik döneminin belki de en karanlık günlerinden geçiyoruz.

Kadroların gelişim süreçlerinin üç temel ayağı

1. Dönem ve koşullar:

Kadroların gelişimi sorunu, içinde bulunduğu nesnel koşullardan bağımsız ele alınamaz. Zira dönem ve koşullar, devrimci kadronun ideolojik, politik, örgütsel ve kültürel gelişiminin şekillendiği nesnel zemini oluşturmaktadır. Dolayısıyla, partimiz açısından ideolojik ve ilkesel bağlamda kadro sorununa yaklaşım bütünlük ve süreklilik arz etse de kadro politikası verili koşullar üzerinden ele alınmalı, bağlanacağı temel eksen aynı olsa da güncel duruma uygun bir şekilde belirlenmelidir. Zira, rüzgârın sınıf mücadelelerinden yana estiği, kitlelerin dünyada ve Türkiye'de yüzünü devrimci mücadeleye döndüğü koşullarda devrimci parti ve kadroların gelişim temposu ile, uzun

yıllara yayılan durgunluk ve gericilik yıllarında ortaya çıkan sorun alanları aynı olmayacaktır.

“Her dönemin devrimci kuşakları kendi dönemlerinin toplumsal-siyasal ortamı içerisinde şekillenirler. Her tarihi dönemde, ulusal ve uluslararası düzeyde, sınıflar mücadelesinin belirli bir durumu ve seyri, dönemin bu temel üzerinde kendini gösteren bir siyasal-moral atmosferi vardır. Dönemin devrimcileri de, son tahlilde, bu atmosfer içerisinde şekillenirler. Bu, dönemin devrimci tipini belirlemekle kalmaz; döneme özgü devrimciliğin anlamı ve değeri de ancak bu temel üzerinde tam olarak kavranıp yerli yerine oturtulabilir.” (Zor Dönem Devrimcileri..., s.118)

Dolayısıyla, parti olarak kadroların gelişimi sorununu içinde bulunduğumuz ağır gericilik koşulları üzerinden ele almalı, bu temelde somut politikalar belirleyebilmeliyiz. Bugünün Türkiye’inde devrimci kadronun nefes alacağı, deneyim biriktireceği, moral değerlerini besleyeceği ve gelişip serpileceği alanlar alabildiğine daralmış durumdadır. Yukarıda altı çizildiği gibi, sınıf ve kitle hareketi uzun yıllardır geri ve parçalı bir tabloya sahiptir. Geline yerde ise en geri noktada seyrediyor. Gerici-faşist rejimin devrimci-ilerici birikim ve değerlere, toplumsal muhalefete, sınıf ve kitle hareketine dönük saldırıları ise zıvanadan çıkmış durumda. Gerici-faşist ideolojik-kültürel kuşatmanın sınıf ve emekçi kitlelerde yarattığı tahribat ise verili tabloyu kendi cephesinden daha da ağırlaştırıyor. Bütünlüğü üzerinden bu durum, devrimci kadro ve güçlerin çok yönlü gelişim süreçlerini de alabildiğine etkiliyor, kısıtlıyor ve temposunu yavaşlatıyor.

Toplumsal yaşamı belirleyen nesnel koşullar kendi başına öznenin iradi müdahaleleriyle aşılamaz. Fakat uzun bir sürece yayılsa da geçici olmaya mahkûm gericilik yıllarında devrimci parti ve kadroların kimliğini koruyarak ayakta durabilmesi, zorluklarla mücadele edebilme gücünü ve her türden saldırı karşısında direnme çizgisini koruyabilmesi, en nihayetinde kendi devrimci gelişim sürecini ağır ve sancılı da olsa ilerletebilmesi, son tahlilde öznel iradi

bir çabayla mümkün olabilir. İradenin güçlü kurulabilmesi ve sürekliliğinin sağlanabilmesi, sürüp gitmekte gerçekliğe tarihsel bir çerçeveden bakabilmeyi, verili durumun tam olarak bilincine varabilmeyi gerektirir. Kimlik ve iradenin inşası, süreç içerisinde sarsılmaz kılınması ve sürekliliğinin sağlanması ise, temelleri sağlam atılmış bir dünya görüşü ile mümkün olabilir.

Dolayısıyla, partimizin kadro ve güçlerin gelişim süreçlerini doğrudan etkileyen nesnel koşullar üzerinden saflarını sistematik olarak bilinçlendirmesi, bilimsel dünya görüşü üzerinden eğitip donatması bugün çok daha kritik bir öneme sahiptir. Devrimci kadro ve güçlerin günün zorluklarıyla baş edebilmesi, tüm ağır koşullara rağmen kimliğini koruyup gelişim süreçlerini ilerletebilmesi, partimizin ortaya koyacağı bu yönlü özel bir çabayla mümkün olabilir ancak. (Dünya görüşü sorununu aşağıda ayrıca ele alacağız).

2. Siyasal çalışma ve pratik:

Kadro ve güçlerin gelişim süreçlerini belirleyen bir diğer alan ise siyasal çalışma ve pratik süreçlerdir. Bugün partinin ve dolayısıyla kadroların kendisini üretip geliştireceği siyasal faaliyet zeminleri, toplumsal mücadelenin bugünkü gerçekliği üzerinden alabildiğine daralmış durumda. Kitle içerisinde sürdürülen faaliyetin ve ortaya konulan emeğin geri dönüşü de verili koşullar nedeniyle alabildiğine sınırlı. Bu olgu kadroların gelişim tempolarında olduğu kadar “algıları” ve moral-motivasyonları üzerinde de negatif sonuçlar doğurabiliyor. Sınıf mücadelesinin geriliğinden kaynaklanan “rutin” siyasal pratik, kadro ve güçlerin siyasal mücadele içerisindeki gelişim süreçlerinin tek yanlı kalmasına yol açabiliyor.

Tam da bu nedenle, günümüz koşullarında siyasal sınıf çalışmasının nasıl kurulduğu, güçlerin nasıl konumlandırıldığı, hedeflerin ve buna bağlı olarak araçların nasıl seçildiği çok daha önem kazanmış bulunuyor. Bu noktada çözücü olan, çeşitli basınçlar altında kalarak “yapay” birtakım biçimler oluşturmak ya da gerçeklikten kopuk “önlemler” almak değildir. Tam tersine, yapılması gereken, verili koşulları

bilimsel temelleri üzerinden kavrayarak nesnelliğin çizdiği sınırları zorlayacak bir bakış açısıyla hareket etmek, siyasal pratiği her alanda ve her açıdan açık politik hedeflere bağlamak, en nihayetinde kadro ve güçleri bu temelde konumlandırmaktır. Gerisi, siyasal pratiğin ve saptanan politikaların sonuç yaratması için kullanılacak araçları yaratıcı bir şekilde seçmeye, çeşitlendirmeye ve amaca uygun bir şekilde kullanmaya bakıyor.

Devrimcilik son tahlilde somuttur ve pratik olarak kendisini yaşamın her alanında var eder, üretir, geliştirir. Dolayısıyla siyasal mücadele ve pratik, dar anlamda kendini tekrar eden “araçların kullanımı” ile sınırlandırılmaz. Bunu içermekle birlikte, devrimci kadro açısından siyasal pratik, toplumsal yaşama ve mücadeleye katıldığı tüm süreçleri ve alanları kapsar. Gündelik yaşamda sınıf ve emekçi kitlelerle çok yönlü bağlar kurmak için ortaya konulan çabadan ideolojik donanımın güçlendirilmesi için verilen uğraşa, parti politikalarını sınıfa ve emekçilere taşıyan araçları kullanmaktan yayınlara düzenli olarak katkı sunmaya kadar... Tüm bunlar siyasal pratiğin birer unsurudur.

Partimiz adına günümüz koşullarında devrimci siyasal pratiği bu bütünlük üzerinden ve amaca uygun bir şekilde kurabilmek, kadrolarımızın gelişip serpilmesi, deneyim ve birikimlerini güçlendirmesi açısından büyük bir önem taşımaktadır. Açıktır ki, siyasal sınıf mücadelesinden ve bu mücadelenin pratik süreçlerinden kopuk bir devrimci gelişimden bahsedemeyiz. Hele ki içinde bulunduğumuz gericilik yıllarında... Dolayısıyla, başta parti merkezi olmak üzere tüm temel parti örgütleri, gündelik olarak süregiden siyasal pratiği eleştirel bir yaklaşımla ve dikkatle izlemeli, somut sonuçlar çıkarabilmelidir. Siyasal faaliyetin kısır kalan ve üretken olmayan, çalışmanın ve güçlerin gelişim süreçlerini negatif yönde etkileyen yanlarına düzenli olarak müdahalelerde bulunmak; tersinden canlı, gelişime açık, üretken ve dinamik olan örnek pratikleri güçlendirip çoğaltarak toplama mal etmek, bu zor dönemde hem partimizin siyasal etkisini

güçlendirecek, hem de kadroların gelişim süreçlerini bugünün nesnelliği üzerinden sağlıklı bir temele oturtacaktır.

3. Devrimci örgüt yaşamı:

Devrimci kadroların gelişim süreçlerini dolaysız olarak belirleyen, moral ve manevi değerlerini titizlikle korumasını ve güçlendirmesini sağlayan bir diğer temel alan ise, devrimci örgüt yaşamıdır. Öyle ki, belli koşullar altında devrimci örgüt yaşamı, kadro ve güçlerin gelişimi ve geleceği açısından diğer birçok etkenden daha yaşamsal bir rol oynayabilmektedir.

Devrimci siyasal yaşamda her türden pratiğin ve mücadelenin taşıyıcısı ve güvencesi devrimci örgüttür. Bu olgu devrimci kadro konusunu, birbiriyle bağı üzerinden iki yönlü ve diyalektik bir şekilde önümüze getirir. Şöyle ki; devrimci parti ve örgütler, siyasal-örgütsel sürekliliğini ve geleceğini kadrolar şahsında güvenceler. Bu açıdan kadrolar, devrimci parti ve örgütlerin taşıyıcı kolonlarıdır. Öte yandan devrimci kadro ise, kendi sürekliliğini ve gelişimini devrimci örgüt zemininde var edip güvenceler, kendi devrimci geleceğini devrimci örgütün geleceği ile bağ içerisinde şekillendirir. Özetle kadro ve örgüt karşılıklı olarak kendi varlığını ve geleceğini birbirinde arar.

Bu karşılıklı diyalektik bağ şu ya da bu nedenle zayıfladığında, bunun sonuçları kaçınılmaz olarak hem kadronun gelişim süreçlerini, hem de devrimci örgüt olumsuz yönde etkiler. Dolayısıyla devrimci örgüt yaşamı, onu oluşturan kadroların gelişimi ve geleceği açısından kritik bir öneme sahiptir. Özellikle de içinde bulunduğumuz ağır ve zorlu koşullarda...

Tam da buradan hareketle parti örgütleri, kadroların sağlıklı gelişiminin, partide ideolojik, örgütsel ve manevi açıdan birliğin güçlü bir temelde kurulmasına, parti yaşamı ve işleyişine parti norm ve ilkelerinin yön vermesine sıkı bir şekilde bağlı olduğunu asla akıldan çıkarmamalıdır. Parti ve organ yaşamında ortaya çıkacak herhangi bir zayıflamanın, zaafiyetin ya da parti çizgisi ve normlarından uzaklaşmanın, zor dönemin ağır

koşullarında kadrolar şahsında düşünülenden de öteye tahribatlar yaratabileceğini de...

Kritik halka: Mücadeleyle bağ ve dünya görüşü sorunu

İnsanlar devrimci mücadeleye şu ya da bu koşul altında, birbirinden farklı etkilenmelerle adım atarlar. Yeri gelir sosyal mücadelelerin etkisi, yeri gelir devrimci öznenin politik müdahalesi, yeri gelir tamamen kendine özgü durumlar (ideolojik-kültürel yakınlık, duygusal etkiler, çevresel koşullar vb.), insanların devrimci mücadeleye yüzünü dönmesine ve giderek örgütlü bağlar kurmasına vesile olur. Fakat bu, kişinin devrimci geleceğine uzanan gelişim süreçlerinin sadece ilk halkasıdır.

Öte yandan, mücadeleyle bağların şekillenmesine ebelik eden o ilk nesnel etkenler değişkendir. Süreç içerisinde koşullar olumlu ya da olumsuz yönde, bazen de çelişik biçimler olarak farklılaşırlar. Sınıf mücadelelerinin diyalektik seyri içerisinde sosyal hareketler zayıflayıp gerileyebilir, çevresel koşullar farklılaşır, şartlar ağırlaşabilir, konjonktürde sarsıcı değişimler yaşanabilir vb... Dolayısıyla, davayla bağı sadece andaki durum ya da dönemin koşulları üzerinden kurmak ve bu sınırlarda tutmak, insanlığın kurtuluşunu hedef alan uzun soluklu bir maratonda tutunmak ve giderek onun taşıyıcı bir öznesi olmak için asla yeterli olmayacaktır. Türkiye devrimci hareketinin tarihine bakıldığında, bu uzun yolculukta kapaklanıp kalan ya da keskin virajlarda savrulup giden sayısız insana rastlamak, tam da bu nedenle hiç de rastlantı değildir.

Tek tek insanlar ele alındığında, kişinin mücadele ile bağlarının hangi koşullar altında şekillendiği ve süreç içerisinde zayıflayıp koptuğu, bir dizi “özgün” ve kendince “nesnel” yanlar taşıyabilir: Sınıfsal köken, ideolojik-kültürel altyapı, düzenden kopuş ve kendini yenileme süreçlerinde yaşanan zaafiyetler vb... Fakat tümünün de gelip bağlandığı ana eksen, temel bir zayıflık alanı, belirleyici bir şekilde öne çıkmaktadır: Bilimsel temellere dayalı devrimci dünya

görüşü planında yaşanan belirgin zayıflık!

Bilimsel temellere dayalı devrimci dünya görüşü, yani Marksizm, insanlığın kurtuluşunu hedefleyen tarihsel mücadelenin ve bunun gerektirdiği gündelik devrimci pratiğin kılavuz ipidir. Dolayısıyla gerek devrimci parti ya da örgütlerin, gerekse birer birey olarak devrimci kadroların mücadeleyle, toplumla, kendisiyle, doğayla, çevreyle ve yaşamı oluşturan diğer tüm alanlarla kurduğu bağlar, benimsedikleri dünya görüşü üzerinden şekillenir. Giderek toplumsal yaşamda bir konumlanışa, eyleme ve pratiğe dönüşür. Tam da bu nedenle, dünya görüşü ve tarihsel bilinç, devrimci parti ve kadroların toplumsal-siyasal pratiğine yön veren belirleyici halkadır. Zira devrimcilik, eylemini ve pratiğini bilince dayalı olarak hayata geçirmektir.

Siyasal mücadeleye ve toplumsal yaşama marksist dünya görüşünün sunduğu sağlam temelden yoksun olarak katılmak, parçası olduğu tarihsel davayı bütünsel olarak kavramayı güçleştirecektir. Eline aldığı kazmayı büyük bir emek ve çabayla toprağa sallayan bir işçi, kazdığı temelin üzerinde yükselecek yapının bilincinden yoksunsa eğer (ki bu açık bir yabancılaşma durumudur), yıllar içerisinde ortaya koyduğu bu çaba kendisi için giderek yorucu ve yıldırıcı bir hal alacaktır. Aynı durum marksist dünya görüşünden yoksun bir devrimci için de geçerlidir. Her türden gündelik çabayı ve faaliyeti, her türden gündelik zorluğu ve engeli, tarihsel bir bakış üzerinden ele alıp yerli yerine oturtamayan bir devrimcinin uzun soluklu olması beklenemez. Devrim mücadelesine içinden geçilen dönem üzerinden emeğini akıtır, koşullar değiştiğinde ise gerisin geri geldiği yere, düzene doğru yol almaya başlar.

Güne tarihin penceresinden bakabilmek ise her şeyden önce güçlü bir dünya görüşüne sahip olmayı gerektirir. Anda olanın tarihsel olanla bağını kurmak da, içinde bulunulan tarihsel-toplumsal dönemin andaki izlerini kavramak da, davayla bağını “verili koşullar” üzerinden değil tarihsel bilinç üzerinden kurabilmek de, esasta ve son tahlilde, devrimci dünya görüşü sorunudur.

Dava bellidir: İnsanlığın, doğanın, canlı yaşamın, bütünüyle gezegenimizin kurtuluşu! Bu uğurda yürünmesi gereken yolu Marksizm bilimsel temelleriyle ortaya koymuş, partimiz ise marksist dünya görüşü üzerinden bu topraklarda komünistlerin önünde duran sorumlulukları, stratejik ve taktik görevleri program nezdinden somutlamıştır. Partimizin program üzerinden ortaya koyduğu devrimci stratejiyi kavramak, günün görevlerine bu pencereden bakmak, zor dönemin güçlükleriyle mücadele edebilmenin bir diğer önemli halkasıdır.

TKİP 30. Yıl Konferansı Belgeleri içinde verilen şu örnek, bu açıdan dikkate değerdir:

“Siyasal çalışmanın ‘sıradan’ işlerini bile stratejik hedefle/amaçla bağı içinde ele alabilmek, bu temelde anlamlandırmak, işlerin ‘zorluğu’nu hafifletir. Kadroya, yaptığı her işin önem/değer taşıdığını hatırlatır; gerçekleştirdiği her eylemiyle bir davanın temsilcisi olduğunu hissettirir, güç verir, motivasyon sağlar. Bazı yoldaşlarda görülen bir çeşit ‘bıkkınlık’ ruh hali, stratejik bakış açısındaki zayıflığın da yansımasıdır. Pek çok deneyim böyle bir ruh halinin yıpratıcı olduğunu, kişilerin bunu uzun süre kaldıramayıp sürecin dışında kaldıklarını gösteriyor.” (30 Yılın Birikimiyle!.. /

TKİP 30. Yıl Konferansı Belgeleri, Eksen Yayıncılık, s.89)

Devrimci dünya görüşü, gündelik ve tarihsel bağlamda her türlü güçle baş etmenin asıl gücü ve vazgeçilmez kaynağıdır. İrade denilen olgu tam da bunu anlatır aslında. Zira, devrimci yaşamda irade, verili koşullar karşısında açık bilince dayalı pratik bir tutum geliştirebilmek sorunudur. Bir başka ifadeyle irade, her durumda devrimci kimlik ve tutumu koruyabilme, kendine dayatılan koşullar karşısında direnme ve mücadele etmeyi sürdürebilme gücüdür. Bu gücün sarsılmaz kılınması ise, devrimci dünya görüşüyle sistemli olarak beslenmesiyle mümkün olabilir. Uygun bir benzetmeyle, irade çelikse dünya görüşü onu sertleştiren ve güçlendiren sudur. Bu sonsuz kaynaktan yeterince beslenemeyen ya da yoksun kalan devrimcilerin, özellikle zor dönemlerde

tökezleyip gerisin geri kurulu düzen bataklığına savrulması kaçınılmaz olacaktır.

Dolayısıyla içinde bulunduğumuz gericilik döneminde, devrimci kadro ve militanların devrimci dünya görüşüne dayalı olarak bilincini sürekli ve sistematik biçimde güçlendirebilmek yakıcı bir önem taşımaktadır. Zira, tarihin tekerleği dönmekte, toplumsal yaşam sınıf mücadelesinin yasaları üzerinden geleceğe doğru yol almaktadır. Bütünlüğü içerisinde bu gelişmeler değişimler yaratmakta, devrim davasının önüne gündelik ve tarihsel sorunlar, yeni birtakım zorluklar ve sorumluluklar çıkarmaktadır. Gelişmelerin seyrini tarihsel eylemle bağı içerisinde kavrayabilmek, değişen koşullara göre somut devrimci görev ve hedefler koyabilmek, marksist dünya görüşü üzerinden sistematik olarak donanmayı ve gelişimi zorunlu kılar. Zira devrimci gelişim hem tarihsel hareket bağlamında hem de devrimci partiler ve bireyler açısından sonu gelmez bir süreçtir.

İnsanlığın kurtuluşuna doğru yapılan bu büyük tarihsel yürüyüşün bilinçli, inançlı, soluklu ve kararlı savaşçıları olarak, kendi gerçekliğimize ve gelişim süreçlerimize döne döne bu gözle bakmasını bilebilmeliyiz. Çünkü biz komünistler geleceği temsil ediyoruz:

“Bugün biz küçük bir parti olabiliriz. Ama yarının patlamalarına hazırlanan, yarının ruhunu taşıyan bir partiyiz. Karanlık dönemlerde öncü tabii ki yalnız ve zayıf olur. Fakat böyle dönemlerde ayakta durmasını ve yol yürümesini bilenler, devrimci patlama dönemlerinde de bu işin sahipleridir. Bolşevikler yenilginin o karanlık döneminde bir avuç insan olarak tutunmayı başaramasalar, 1912’nin devrimci yükselişini kucaklayabilirler miydi? 1914’ten sonra savaşın yarattığı şovenizm ortamında bir avuç insan olarak gene dayanmayı başaramasalar, 1917 Şubat’ından sonra devrimin partisi olabilirler miydi? Biz zor dönemde var olduk, dayandık ve yaşadık. Biz geleceği temsil ediyoruz...” (Zor Dönem Devrimcileri..., s.107)

Sınıf hareketi ve sınıf çalışmasının gündemleri

Sermaye sınıfının topyekûn saldırılarının yoğunlaştığı bir süreçten geçiyoruz. Giderek ağırlaşan yıkım tablosuna rağmen sınıf hareketinin genel görünümünde esaslı bir değişiklikten bahsetmek olanaklı değil. Daha önceki değerlendirmelerimizde de ifade edildiği gibi, sınıf hareketi uzun bir dönemdir parçalı ve dağınık yapısını sürdürmektedir.

Öte yandan, son yılların işçi direnişleri bu tabloyu esaslı olarak değiştirmese de, sınıfın içinde direnç noktalarının artması, mücadele dinamiklerinin çoğalması açısından elbette önem taşıyor.

Son yıllarda ardarda gerçekleşen irili ufaklı işçi eylemleri ve direnişleri 6 Şubat depremi ile bir kesinti yaşamış, bir süre sonra yeniden farklı kentlerde ve sektörlerde devam etmiştir. Artan enflasyon ve hayat pahalılığının sonucu olarak alım gücünün iyiden iyiye düşmesi karşısında ücret temelli eylemler ve sendikalaşma süreçlerini takip eden direnişler yaşanmıştır. Dokuz ay aralıkla gerçekleşen iki seçim süreci dahi lokal düzeyde gerçekleşen işçi eylemlerini etkilememiştir.

Ocak ayından bu yana yaşanan hareketliliğe baktığımızda, metal işkolundaki sözleşme süreci, Antep-Urfa hattındaki sendikal örgütlenme temelindeki direnişler, Seydişehir Alüminyum işçilerinin ve kamu işçilerinin ek zam talepli eylemleri ile bağımsız sendikaların yön verdiği tekil işçi eylemlerini görüyoruz.

Metal işkolundaki sözleşme süreci, metal işçilerinin örgütsüzlüğü ve sendikal bürokrasinin tahakkümü nedeniyle işçilerin taleplerinin gerisinde bir sözleşmenin imzalanması, işçilerin öfke ve tepkilerinin şimdilik sönümlenmesiyle sona erdi. Ülkenin batısından çok daha ağır koşulların hâkim olduğu, adeta kölelik düzeninin hüküm sürdüğü Antep-Urfa hattındaki direnişler ise kapitalistlerin ve sermaye devletinin elbirliğiyle ezilmekle karşı karşıya kaldı.

Geçtiğimiz yıllarda özelleştirmeye karşı

militan bir mücadele veren Seydişehir Alüminyum işçilerinin beş günlük iş bırakma eylemi sendika bürokratları eliyle bastırıldı. Kamu işçileri Türkiye işçi sınıfının en geniş toplu sözleşmesi olan kamu çerçeve protokolüne rağmen ek zam talebinde bulundular ve farklı yerelerde sendikalardan bağımsız eylemler gerçekleştirdiler. Kamu işçilerinin tepkisi de sermaye iktidarı ve sendika bürokratları işbirliğiyle sönümlendirildi.

Kamu işçilerinin ek zam eylemleri, geçmiş mücadelelerle elde edilmiş belli kazanımlara sahip olan işçilerin nispeten “ayrıcalıklı” konularının ortadan kalktığını ortaya koydu.

Gerek Seydişehir işçilerinin gerekse de kamu işçilerinin eylemleri bastırılmış olsa da huzursuzluk devam etmekte, mücadele dinamikleri varlığını sürdürmektedir.

Söz konusu eylem ve direnişler sınıf hareketinin hanesine artı olarak yazılmakla birlikte, ücret temelli parçalı ve dağınık bu eylemler henüz birleşik, kitlesel ve militan bir sınıf hareketi için yol açıcı olmaktan uzaktır.

Ancak önümüzdeki süreç, ağırlaşan ekonomik ve sosyal soruların etkisiyle işçi sınıfının daha geniş kesimlerinin iktisadi taleplere dayalı hareketliliklerine gebe. Bu sorunlara karşı mücadelenin örgütlenmesi özel bir yoğunlaşmayı gerektirmektedir.

Zira, sermaye iktidarının Eylül ayında açıkladığı Orta Vadeli Program’a (OVP) göre emeğe dönük kapsamlı saldırılar yoğunlaşarak devam edecektir. Ücretlerin baskılanması, kamuda tasarruf adı altında kazanılmış hakların gaspedilmesi, iş kanunundaki değişikliklerle birlikte esnek ve güvencesiz çalışmanın daha da yaygınlaştırılması gündemdedir. Bu kapsamlı saldırılar karşısında emeğin korunması mücadelesi ayrı bir önem kazanmıştır.

Bir dönemdir yaşanan ücret ve sendikalaşma temelli eylemlerin gerisinde işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin çalışma ve yaşam koşullarının artık

katlanılmaz boyutlara gelmesi yatmaktadır. Enflasyonu düşürmek adına ücretlerin baskılanması işçi ve emekçilerin ekonomik durumunu daha da ağırlaştıracaktır. Zira siyasi iktidar milyonlarca işçiyi doğrudan ilgilendiren asgari ücrete Temmuz ayında zam yapılmayacağını ve saldırı programının kararlılıkla uygulanacağını net bir tutumla açıklamıştır.

“İnsanca yaşamaya yetecek ücret!” mücadelesi önümüzdeki süreçte sınıf çalışmamızın gündemlerinden biri olarak öne çıkıyor. Temmuz ayı zam sürecini bu temelde değerlendirebilmek gerekiyor. Temmuz ayında asgari ücrete zam talebiyle birlikte işyerlerinde 6. ay zamlarını gündemleştirmek, “insanca yaşamaya yetecek ücret” için mücadeleyi örgütlenme hedefiyle birlikte ele almak gerekiyor.

Sınıfa politik müdahalenin önemi!

TKİP VII. Kongresi Bildirgesi'nde de vurgulandığı gibi, uzun dönemdir bir kısır döngü yaşayan sınıf hareketinin bu tablodan çıkabilmesi, politik istemlere dayalı bir mücadelenin içine girebilmesinden geçmektedir. Bu çerçevede demokratik hak ve özgürlükler uğruna mücadelenin yükseltilmesi önemli bir yerde durmaktadır.

“Dinci-faşist rejimin yarattığı boğucu politik atmosfer, temel hak ve özgürlükler uğruna mücadeleye çok özel bir önem kazandırmıştır. Gerçekte bu alandaki sorunlar, işçi hareketinin kendine özgü ihtiyaçları yönünden de yakıcı bir hal almıştır. Örgütlenebilmek ve direnebilmek, sendikalaşabilmek ve grev hakkını etkin biçimde kullanabilmek için bile işçiler, bu mücadele alanına geçmek, temel siyasal özgürlükler uğruna mücadele etmek zorundadırlar. Aynı şekilde parti de içinden geçmekte olduğumuz dönemin özgün koşullarını göz önünde bulundurarak, sınıf hareketine politik müdahalesinde temel hak ve özgürlükler uğruna mücadeleyi özel bir biçimde öne çıkarmak durumundadır.”

Yakın zamanda gerçekleşen direnişler de bu ihtiyacın ne denli yakıcı olduğunu göstermektedir. Özak işçilerinin 6 ayı bulan direnişlerinde devletin tüm kurumları adeta Özak kapitalisti için seferberlik ilan ettiler. Sayısız gözaltı, polis-

jandarma şiddeti, valilik-kaymakamlığın eylem yasakları, Çalışma Bakanlığı tarafından işçilere ve sendikaya yüklü idari para cezaları vb...

Sahte ek protokole karşı çıkan kamu işçilerinin sendika bürokratlarından bağımsız örgütlemek istedikleri Ankara eylemi de valilik tarafından yasaklanmıştır. Şehir dışından gelen işçiler Ankara'ya sokulmamış, eylem alanında toplanmayı başarabilen işçiler ise zorla dağıtılmıştır.

Yasal bir grevde mahkeme kararıyla da tescillenen grev kısıcılığını engellemeye çalışan Lezita işçilerine jandarmanın şiddet uygulaması, Adıyaman Besni'de direnen işçilerin patronun emrindeki mafya bozuntuları tarafından polislerin gözleri önünde saldırıya uğramaları, bağımsız sendikaların gerçekleştirdikleri eylemlerde baskı, zorbalık ve tutuklama terörü ile karşı karşıya kalmaları yakın dönemin öne çıkan örnekleridir.

Bu tablo, işçi sınıfının mevcut mücadelesinde mesafe alabilmesi için bile demokratik hak ve özgürlükler için mücadeleyi yükseltmesini zorunlu kılmaktadır.

Temel siyasal hak ve özgürlüklerin mücadelesinin büyütülebilmesi için mevcut sendikal güçlere ve devrimci-ilerici odaklara baktığımızda, ortak bir mücadelenin örgütlenmesi açısından ciddi bir zayıflık içinde oldukları görülmektedir.

İktidarın güdümündeki Türk-İş ve Hak-İş bünyesindeki sendikalar zaten bu gündem kapsamında tartışma konusu bile değil. Zira sermayenin ve siyasal iktidarın işçi sınıfı içindeki ajanları rolünü üstlenen bu sendikal yapıların asli misyonları işçi sınıfının haklarını savunmak değil, onları denetim altında tutmaktan ibarettir.

Söylem planında daha “ileri” bir noktada olan DİSK ile reformist anlayışların hakimiyetindeki KESK'in işçi sınıfının ve kamu emekçilerin temel hakları ve özgürlükleri için mücadelesinin ne kadar uzağında olduklarının en çarpıcı örneğine ise yakın dönemde Taksim 1 Mayıs'ının örgütlenmesinde tanık olduk.

“Sosyal diyalog” adı altında sınıf uzlaşmacı bir çizgi izleyen DİSK yönetimi, yasal icazetçi zeminde düzen muhalefetiyle kol kola hareket etmektedir. İşçi sınıfının sorunları konusunda hamasi nutukların ötesine geçemeyen DİSK bürokratları AYM kararlarına sığınarak atmak zorunda kaldıkları Taksim adımını da düzen

muhalafetiyle birlikte boşa düşürmüşlerdir. Eylem alanını terk ederek kitleleri devlet terörü ile başa bırakmışlardır.

Bir süredir sınıfa dönük saldırılarda yan yana gelen, son olarak Taksim 1 Mayıs'ının örgütlenmesinde birlikte hareket eden, bir kısmı bağımsız olan ilerici-devrimci güçlerin inisiyatifindeki mücadeleci sendikalar, demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinde önemli odaklardan biridir. Ancak bu bileşenin (ve siyasal anlayışlarının) zaaflı yanlarını da son 1 Mayıs Taksim süreci tüm açıklığıyla ortaya koymuştur.

1 Mayıs süreci bu güçlerin, sendikal bürokrasiye eleştirel davranışlar bile ondan politik-pratik olarak bağımsız hareket edebilmelerinin sınırlarını göstermiştir. Geçmiş dönem pratiklerinde de, fiili meşru mücadeleyi savunmakla birlikte düzen solu ile sorunları çözme eğilimi karşımıza çıkabilmektedir. Bu tablo, "direngen" bir hat izlense de işçilerin ufuklarını düzen sınırlarına hapsetme sonucu üretebilmektedir. Ya da yönelinen işçi kitlesinin geri bilinçlerinin baskılamasıyla ekonomist çizgi öne çıkabilmektedir.

Bununla birlikte, bu güçlerin bürokratik sendikal kastın dışında direnç noktası olmaları, ortak mücadelede yer almaları, sadece iktisadi sorunlar değil politik sorunlar için de birlikte hareket edebilme eğilimleri önemlidir.

Ortak zeminlerde yürütülen/yürütebilecek çalışmalardan bağımsız olarak sınıf devrimcileri, kendi bağımsız siyasal sınıf çalışmalarını **TKİP VII. Parti Kongresi'**nin işaret ettiği çerçevede yürütmek konusunda ısrar göstermelidir:

"Kendisinin ve tüm toplumun temel demokratik hak ve özgürlükleri için dövüşmeyen bir sınıfın, kendi ekonomik hakları için de gerekli bir mücadeleyi örgütleyemeyeceği fikri, sınıfa dönük müdahalemizin temel argümanlarından biri haline getirilmelidir.

"Demokratik hak ve özgürlüklere dönük her türlü saldırıyı sınıf kitlelerine kesintisiz bir biçimde taşımak, değişik araç ve yöntemlerle sınıf kitlelerini bu saldırılara karşı örgütlemek, mevcut iktisadi hareketi ilerletmek kadar önemli bir gündem başlığı olarak önümüzde durmaktadır. Bu aynı zamanda iktisadi hareketi devrimci bir hatta doğru ilerletmenin hayati bir koşuludur." (**TKİP VII. Kongresi Bildirgesi**)

Emperyalist saldırganlık ve savaşlara karşı mücadele ile Filistin ve Kürt sorunu da sınıfa politik müdahalenin temel gündemleri olarak karşımızda durmaktadır.

Emperyalist savaş ve saldırganlık politikalarının Ukrayna'daki savaştan Ortadoğu'daki gelişmelere ve NATO'ya karşı mücadeleyi örgütlemeye kadar geniş bir alanı var. Ve bugün güncel planda Filistin sorunu ve Filistin'de yaşanan soykırıma karşı mücadele ayrı bir önem kazanmıştır. İşçi sınıfı ve emekçilerin emperyalistlerin savaş ve saldırı politikalarını kendi dışlarında gören ve ilgisiz yaklaşan tablosuna rağmen, gerek "din kardeşliği" olgusu gerekse de mazlum Filistin halkının on yıllardır süren saldırganlığa karşı sergilediği direniş, işçi ve emekçilerin de gündemindedir. Nitekim siyonist İsrail'in aylardır sürdürdüğü vahşet karşısında Türk sermaye devletinin ikiyüzlü politikaları deşifre olmuş, geniş kesimlerin AKP iktidarına karşı tepkisini doğurmuştur. Bu tablo, 31 Mart yerel seçimlerinde AKP iktidarına karşı edilgen de olsa bir tutuma yol açmıştır.

Geniş işçi ve emekçi kesimleri Filistin sorunu konusunda aydınlatmak, "İsrail'le siyasi-ticari-diplomatik her türlü ilişkinin kesilmesi" başta olmak üzere Filistin'deki işgale karşı tepkiyi örgütlemek, sınıf ve emekçi kitleleri harekete geçirmek güncel görevlerimizden biridir.

Sınıfa siyasal müdahalede bir diğer önemli gündem ise Kürt sorunudur. Yıllardır işçi ve emekçi kitleler Kürt sorunu üzerinden şovenizmle zehirlenmekte, etnik ayrımcılık sınıfın birliğinin sağlanmasında en temel engel olarak karşımıza çıkmaktadır. Son yerel seçimlerin ardından Van'a kayyım atanması girişimi ve buna karşı başta Van halkı olmak üzere Kürt halkının direnişi ve geniş kesimlerin toplumsal desteği ile saldırının püskürtülmesi, iki halk arasında dayanışma köprülerinin kurulmasının imkanlarını ortaya koymuştur. Güncel gelişmeler ışığında Kürt sorunu siyasal sınıf çalışmamızın temel bir başlığı olarak ele alınmalı, etkin bir faaliyetin konusu olabilmelidir.

Önümüzdeki süreç sert sınıf çatışmalarına gebe dir. **VII. Parti Kongresi'**nin işaret ettiği temelde devrimci bir sınıf hareketinin yaratılması hedefiyle siyasal sınıf çalışmamızı güçlü bir şekilde örgütlemek sorumluluğu omuzlarımızdadır.

Örgütsel ve kadrosal darlık üzerine

(Ocak 2024'te partiye sunulmuş Rapor'un
4. alt başlığını oluşturan bölümdür...)

Siyasal çalışmamızın uzun bir süredir mevcut sınırlarını aşmakta yaşadığı zorlanma biliniyor. Son yıllarda toplam çalışmamızda esasa ilişkin bir değişiklik yaşanmadığı ve gözle görülür bir ilerleme kaydedilemediği bir tablo ile karşı karşıyayız. Belli yerelerde ise siyasal çalışmamız süreç içerisinde zayıflayarak, dar bir çerçeveye sıkışmış bulunuyor.

Parti örgütlerinin son raporları da bu tablonun devam ettiğini ortaya koymakta, yerel organların da benzer değerlendirmelere sahip olduğunu göstermektedir.

Siyasal çalışmada mesafe almak ve etki alanımızı güçlendirmek konusunda nesnel koşullar ve sınıf hareketinin verili tablosu elbette önemli bir etkidir. Faşist baskı ve zorbalığın tırmandığı, devrimci ve ilerici güçlere dönük sistematik saldırıların yaşandığı, toplumsal mücadelenin kuşatma altında tutulduğu ve sınıf hareketinin geriliği-parçalılığı koşullarında, siyasal mücadelede mesafe almanın güçlükleri yeterince açıktır.

Bununla birlikte, siyasal çalışmamızda belirgin şekilde göze batan darlığın ve gelişim sorunlarının tek etkeni bu değildir. Bu yönüyle bakılması gereken ilk sorun alanı, siyasal çalışmanın kısır bir rutin içerisinde devam eden seyridir. Politik kitle çalışması bağlamında hayata geçirilen pratiktir. Çalışma tarzımız ve yöntemimizdir...

Kuşkusuz, örgütsel ve kadrosal plandaki darlığımız, siyasal çalışmanın gelişimini sınırlandıran önemli bir etkidir. Bu ikisi arasında diyalektik bir ilişki olduğu, mevcut güç ve olanaklarımızın siyasal çalışmanın gelişiminde belirleyici bir diğer etmen olduğu yeterince açıktır. Bu noktada sorun, güç ve olanakların ne şekilde değerlendirildiği, siyasal mücadelenin ihtiyaçları kapsamında ne şekilde

konumlandırıldığıdır.

Siyasal çalışmanın ve mücadelenin öznesi parti organları ve kadrolarıdır. Bu özne, politik çalışmada ve siyasal mücadelede nesnel olarak yaratıcı yol ve yöntemleri bünyesinde barındırmaktadır. Zira konumu itibarıyla hayatın içindedir, canlı ve dinamik olması gereken bir çalışmayı sürüklemektedir. Bu yönüyle de kendi darlığını aşan bir potansiyel taşımaktadır. Dolayısıyla örgütsel darlığın aşılması, siyasal rutinin kırılmasından, mevcut güç ve olanakların kendini aşan bir potansiyeli açığa çıkarmasından bağımsız olmadığı gibi, siyasal mücadelede mesafe almak da öznel zaafiyet ve yetersizliklerimizin aşılmasına doğrudan bağlıdır.

Bu bağlamda ele alındığında, son raporlarda yer alan bazı deneyimler, çok sınırlı güçlerle de olsa inisiyatifli ve dinamik bir çalışma tarzı hayata geçirildiğinde, yeni ve güç ve olanaklarla buluşulabileceğini ortaya koymaktadır. Hedef bölge ve birimlere dönük sürekli ve ısrarlı bir yüklenmeyle ortaya çıkan olanaklar inisiyatifli bir şekilde değerlendirildiğinde, mevcut rutinin dışına çıkıp dinamik bir şekilde hareket edildiğinde, etki alanımızın genişleyebileceğini göstermektedir.

Siyasal çalışma alanında önümüzde iki sorumluluk durmaktadır:

Bunlardan ilki, çalışmanın verili kısırlığını aşmak, etki alanımızı genişletmek ve yeni güç ve olanaklarla buluşmaktır. İkincisi ise, hedef olarak saptanan alan ve birimlerde derinleşmek, buna dayalı olarak elde edilen güç ve olanakları kalıcılaştırarak örgütlü zeminler yaratmaktır. Önümüzdeki dönemde bu iki sorumluluğu bir arada yerine getirmekle yükümlüüz.

Diğer bir dizi sorun alanında olduğu gibi, kadrosal darlık sorununun da devrimci bir

temelde çözüme kavuşacağı alan, siyasal sınıf çalışması ve parti yaşamıdır. Mevcut zorlu koşullar karşısında parti kadrolarının sistematik olarak güçlenmesi de, etrafımızdaki sınırlı güç ve ilişkilerin yeni bir düzeyde kazanılıp kadrolaştırılması da, politik mücadelenin ve siyasal çalışmanın gücü ve niteliğinden, parti yaşamının devrimci temeller üzerine oturtulmasından bağımsız ele alınamaz. Zira devrimci kadronun kendini yenileyeceği ve güçlendireceği, eldeki güçlerin gelişip serpileceği nesnel zemin, tam da politik mücadele ve örgütsel yaşam alanıdır.

Aynı olgu, yeni güç ve imkanlarla buluşmak, partinin çeperini sistemli olarak genişletmek için de geçerlidir. Siyasal çalışma ve mücadele gelişip güçlenerek yeni alanlara doğru açıldığında, mevcut çalışma alanlarındaki örgütsel zeminler güçlendirilip alta doğru derinleştirdiğinde, yeni ulaşılan alanlarda amaca uygun örgütsel zeminler oluşturulduğunda, partinin yaşadığı darlık bir yerlerden kırılmaya

başlayacaktır. Sorunun başka bir çözümü bulunmamaktadır.

Tüm yerel parti örgütleri kendi tablosuna, özellikle de siyasal sınıf çalışmasına bu gözle bakabilmeli, bundan somut sonuçlar çıkarabilmelidir. Zira darlık sorununun gerçek ve kalıcı olarak çözüleceği alan yerel çalışmalardır. Siyasal sınıf çalışmasında ve genel kitle çalışmasında ortaya konulacak inisiyatif ve yaratıcılık, rutin kırılması, kısırlığın aşılması vb., bunların tümü yerel parti organlarının önünde duran sorumluluklardır. Çözüm hayatın içinde, politik mücadelenin kalbinde yer almaktadır. Bu yönüyle darlık sorununu kırmanın özel bir reçetesi bulunmamaktadır. Çözüm somut durumun somut tahlilini gerektirmektedir.

Yerel parti organları kendi siyasal faaliyetini ve toplam çalışmayı bu gözle ele almalı, devrimci eleştirinin süzgecinden geçirmeli ve parti çalışmasının sıçramalı bir şekilde gelişmesinin önünü açmak hedefiyle sonuçlar çıkarmalıdır.

Yurtdışı çalışması...

(Başarafa s.18'de)

kadar bir canlılık sergiliyorlardı. Avrupa'daki toplam sol hareket ve sınıf mücadelesi açısından anlamlı bir gücü ifade ediyorlardı. Örneğin 2010'ların başında dahi 1 Mayıslar olduğunda sendika kortejleri dışındaki ağırlığı Türkiyeli sol gruplar oluşturuyordu. Fakat onlar da bir erime süreci yaşadılar. Türkiye'deki gerilemeden derinden etkilenmenin sonucu olarak, kitle tabanı epeyce zayıflamış bulunuyor. Politik-moral değerler, örgüt yapıları, canlı ve tempolu bir siyasal faaliyet kapasitesi büyük oranda aşınmış durumda. Elbette bu gruplar her zaman bir şeyler yapıyorlar. Sitelerini izlediğinizde görebiliyorsunuz bunu. Fakat o eski kitle tabanı eridiği ölçüde zorlanıyorlar. Ya da daha geniş kesimlere etkileyen, duyarlılık yaratan gelişmeler üzerinden bir etkinlik gösterilebiliyor.

Bu iki noktaya önderlik alanındaki boşluğun altını çizmek için işaret ediyorum. Son on beş yılın kitle hareketlerinin ortaya çıkardığı birikimi kucaklayabilecek reformist ya da devrimci güçler pek yok ortalıkta. Dolayısıyla

kongre gündemleri çerçevesinde Türkiye'deki solla ilgili yaptığımız değerlendirmelerden çıkardığımız sonuçların, Avrupa ülkeleri için de büyük oranda geçerli olduğunu söyleyebiliriz. Şüphesiz partimiz Türkiye'nin partisi. Avrupa ülkelerindeki devrime önderlik etmek iddiasında değil. Fakat en baştan itibaren bulunduğumuz ülkelerdeki sosyal mücadeleye, sınıf mücadelesine etkin bir taraf olarak katılmak perspektifini taşıyor. Öncesi bir yana, son 7-8 yıldır faaliyetlerimizi bu doğrultuda yürütmeye çalışıyoruz. Belli yerelerde süreklilik taşıyan adımlar da atıldı. Bazı yerlerde genel politik faaliyet üzerinden, bir iki yerde sınıf çalışması ısrarı göstererek, bazı kentlerde yerli sol örgütlerle ilişkiler geliştirerek bulunduğumuz ülkelerdeki sınıf mücadelesinin bir parçası olmaya yönelmiş durumdayız. Bu yönelim saflarımızda geçmişten gelen bazı kırılmaları ve sosyal mücadeleye etkili katılım alanındaki ataleti kısmen aşmamıza da yaradı.

(...)

TKİP VII. Kongresi belgeleri...

İki kongre arası dönemde yurtdışı çalışması

*(TKİP Yurtdışı Örgütü'nün kongreye sunduğu genel rapordur.
Örgütsel güvenlik kapsamına giren bölümleri çıkarılmıştır...)*

VI. Kongre'de yurtdışı çalışmasının sorunları temel yönleriyle ele alınmış, bugüne göre iyimser bir tablo yansımıştı. Kongreye sunulan ve esasını Sinan yoldaşın hazırladığı rapor, bu tabloya temel teşkil etmişti. Bilindiği gibi kongrenin hemen ardından yoldaşı kaybettik. Uzun yıllar boyunca yurtdışı çalışmasının temel direği misyonunu üstlenmiş yoldaşın kaybı, o güne kadarki yurtdışı çalışmasında önemli bir boşluk anlamına geliyordu. Fakat aynı zamanda son yıllarda kendi dünyalarına çekilme eğiliminde olan ve yer yer ataleti tercih eden yurtdışındaki taraftarların bir kısmında da bir silkinmeye yol açtı.

O zamanki rapora da yansımış olan önceki birkaç yıldaki kolektif ve sistemli müdahalelerimiz, genel gidişata zaten olumlu bir doğrultu kazandırmıştı. Nitekim korona öncesi bir buçuk yılı nispeten verimli denilebilecek bir örgütsel ve siyasal pratikle geride bıraktık. Belli başlı yerelerde bir canlılık oluştu, gece ve öteki takvimsel eylem dönemlerinde dikkat çekici bir tempo tutturulabildi.

Genel olarak toplumsal-siyasal yaşamı felç eden korona pandemisi, bu gidişatta keskin bir şekilde kopma veya kırılmalar yarattı. Yurtdışında gençlik ve bir iki kent dışında siyasal faaliyet ve eylem sahnesinden çekildik. Bu dönemde artıya yazılabilecek en önemli gelişme, önceki yıllarda yayınlara katkı alanında belli adımlar atmalarını sağladığımız kimi ileri taraftarların, yayın çerçevesindeki müdahalelerimizle bu pratiği daha sistemli ve sürekli hale getirmeleriydi.

Pandeminin etkisinden çıkış 2021'in

sonundan itibaren gerçekleşebildi. Sonraki yılın ilk aylarındaki film gösterimleri ve bahar dönemi faaliyetlerimiz ise yeni dönemin gerçek başlangıcı oldu. Nedir ki pandemi döneminin yarattığı atalet vb. etkiler kimi yerelerde ve faal sayılan bir kısım taraftarda varlığını devam ettirebildi. Bazı yerelerde bunu ancak merkezi gece sonrası müdahalelerle ve kısmen giderebildik.

Temel bir başlık olarak ele alınması gereken ve çevremizdeki güçlerin katılımı-müdahalesi bakımından sınırlılıklar taşıdığımız öteki bir gelişme, Avrupa ülkelerindeki sınıf mücadeleleri alanındaydı. Öncesinde faaliyet ve eylemde Türkiyeli solun ve Kürt hareketinin öne çıktığı bir tablo söz konusuydu. 2008 krizinin etkilerinin hissedildiği 2010'lu yıllarda bu durum hızla değişmeye başladı. Korona ve Ukrayna savaşı sonrasında daha belirgin bir hal aldı. Türkiyeli sol çevreler, çeşitli sorunlar üzerinden farklı kesimlerin mücadele sahnesine çıktığı sosyal hareketlere müdahale kapasiteleri zayıf olduğu ölçüde, bu hareketlenmelere en iyi durumda yalnızca "dışarıdan" katılımcı olarak dahil olabildiler. Bu, gençlik güçleri sayılmazsa, yurtdışı çevremiz için de büyük oranda böyle.

Yurtdışı Örgütü

(...)

Özgün alanlar ve örgütlenmeler

Bilindiği gibi yurtdışında gençlik ve emekçi kadın alanlarına yönelik bir tür özgün örgütlenme ve faaliyetimiz var. Kadın çalışması çeşitli yerlerdeki kadın yoldaşların

oluşturduğu esnek bir komisyon tarafından, gençlik çalışması ise üstte partili gençlerden kurulu bir kolektif (organ) ve politik gençlik örgütlenmesi üzerinden yürütülüyor. Bunların yanı sıra ilk adımları 2015 yılında atılmış işçi komisyonumuz var.

İşçi Komisyonu: İşçi komisyonu, yurtdışı çevremizde kimi istisnalar sayılmazsa, sınıf çalışmasına yönelik olarak süregelen mesafeyi ve zayıflığı gidermek, özellikle çeşitli yerlerde çalışan taraftarları sınıf çalışmasına yönlendirmek için bir ihtiyaçtı. Zira birkaç istisna bir yana bırakılırsa, yurtdışındaki faaliyetimizin omurgasını genel politik faaliyet oluşturuyordu. Elle tutulur bir siyasal sınıf çalışması örgütlemek, tüm çalışmayı bu ana eksene bağlamak, bunun için eldeki güç ve olanakları en verimli şekilde değerlendirmek çerçevesindeki tartışmalara, karar ve müdahalelere rağmen bu hala da değişmiş değil. Bilinç açıklığına rağmen insanlarımızın sınıf çalışmasına yönelememelerinin en temel sebeplerinin başında dil sorunu gelmektedir. Bunun da etkisiyle yıllar içinde giderek kökleşen sorunlar olarak da alana yabancılaşma, iddiasızlaşma, durumu kanıksama sayılabilir.

Buna karşın yurtdışı örgütü olarak sınıf çalışmasını, alana yönelmeyi sürekli gündemimizde tutuyor, çeşitli yoldaşlar üzerinden sınıf alanındaki gelişmeleri yayınlara ve örgütsel platformlarımıza taşımaya çalışıyor, olumlu örnekleri sürekli öne çıkarıyoruz. Örneğin Frankfurt deneyimi, önümüzdeki engellere rağmen başka bazı yerelerde de benzerinin başarılabilceğini gösteriyor. Komisyonda ısrarlı olmak ve çeşitli kentlerdeki işçi yoldaşlarla genişletmek yönündeki çabalarımız karşılık bulabilirse, yurtdışı çalışmasının çehresinde giderek bir değişim mümkündür. Bunu kısa vadede başarabilir miyiz sorusuna, bugüne kadarki deneyim üzerinden çok iyimser yanıt veremiyoruz, fakat sınıf çalışması, yurtdışındaki daralmayı aşmanın öncelikli zeminlerinden biri olmayı sürdürüyor.

Emekçi kadın çalışması: Dünyada olduğu gibi Avrupa ülkelerindeki proleter kitle hareketleri ve sınıf mücadelelerinde kadınların kitlelilik ve militanlıklarıyla öne çıkması, işçi-emekçi kadın çalışmasını da

çok daha verimli hale getirmiş bulunuyor. Mevcut sınırlılıklarıyla kadın komisyonu bunu henüz değerlendirebilmekten uzak, fakat çevremizdeki kadınların partiyle ilişkilerinin güçlendirilmesinde, çoğu yerdeki ataletin aşılmasında belirleyici bir rol oynuyor. Korona döneminin başında başlatılan ve hala da sürdürülen eğitim çalışmaları, çeşitli gündemler üzerine toplantılar, komisyonu ve çevresindeki kadınları geçmişe göre gözle görülür ölçüde aktif kılmış bulunuyor. Keza geçmişte çokça karşılaşılabilen iç sorunlar minimuma inmiş görünüyor. İki bileşeni üzerinden, Dünya Kadın Konferansı'nda da bir yer tutmayı başarabildi. Konferans platformu, bizim için özellikle dünyanın çeşitli ülkelerinden mücadeleci kadın örgütleriyle bağ kurmak, bir etkileşim oluşturmak yanıyla bir önem taşıyor.

Emekçi kadın çalışmamızdaki en önemli sorunları-eksikleri, aynı anlama gelmek üzere ihtiyaçları, yerelerde işçi-emekçi kadınlardan oluşan ilişki ağları yaratmak, dil sorunu olmayan daha genç kuşaklardan katılımı güçlenmek, faaliyeti 25 Kasım, 8 Mart gibi dönemsel yoğunlaşmaların ötesine geçerek yıl boyunca sürekli kılmak şeklinde sıralayabiliriz. Çözümün nesnel koşulları ve potansiyelleri var, fakat bunun değerlendirilebilmesi mevcut güçlerin yerleşmiş kalıpları aşmasına bağlı.

Gençlik çalışması

Genel örgütsel tablomuz ve yurtdışındaki güç ve olanaklarımız üzerinden bakıldığında, gençlik çalışması yurtdışı çalışmasının geleceği bakımından belirleyici bir önem taşıyor. Geçmişten bu yana yurtdışında örgütsel yapı ve kitle tabanı planında uzun zamana yayılarak süregelen erime eğilimi karşısında başka çıkış görünmüyor. Sık sık dile getirildiği üzere yurtdışı çalışmamızın geleceği gençlik çalışmasının akıbetine bağlı. Yurtdışı çalışmasının siyasal ve örgütsel çizgisini bütünlüklü haliyle hayata geçirebilecek, ihtiyaçlara her bakımdan yanıt verebilecek güçleri ancak bu alandaki kadrolaşmayla yetiştirebiliriz. Öte yandan son on beş yıldır nesnel koşullar da çok daha elverişli hale gelmiş durumda. Kapitalist merkezlerde

2008'de yaşanan ekonomik-mali çöküş sonrasında, özellikle 2010'lu yıllar boyunca Avrupa ülkelerinde süreklilik arz eden kitle hareketlerinin ağırlık merkezini genç kuşaklar oluşturuyor. Kitle hareketinin her dalgası gençlik arasında militan mücadeleye ve sola yönelimi besliyor. Avrupa solunun bunu kucaklayabilmekten uzak durumu, alandaki arayışlara az çok hitap eden bir çizgide, gözle görülür bir faaliyet yürüten örgütlü yapıları çekim merkezine dönüştürebiliyor.

Bu açıdan gençlik örgütlenmemiz ve faaliyetimiz tartışmasız avantajlara sahip. Alana yönelik politikalar üretebilen, bunları hayata geçirme kapasitesi olan bir örgütlenmemiz var. Fakat aynı zamanda verili olanakları değerlendirmekte yetersiz kalan, sağlamlaştırıp yaygınlaştırmakta zorlandığımız bir örgütlenme bu. Birincisi, faaliyeti dönemsel yoğunlaşmaların ötesine geçerek gündelik planda sürekli kılmak, ikincisi, temel yoldaşlarda partili kimliği geliştirip yetkinleştirmek, üçüncüsü de çalışmanın öne çıkardığı ve parti çizgisine kazanmamız gereken gençleri çok yönlü olarak eğitip kazanmakta zorlanıyoruz. Bunlar halihazırdaki en kritik önceliklerimiz aynı zamanda. Mevcut koşullarda belirleyici çözüm halkasını ise en baştan beri yurtdışı gençlik organı ve bileşimi oluşturuyor.

Öncesi bir yana, son biçimiyle gençlik örgütlenmemizin 9-10 yıllık bir geçmişi bulunuyor. Gençlik Kolektifi (GK) ve politik gençlik örgütü (PG) adımları hemen hemen aynı zamanda atıldı. Karşı yöndeki basınçlara rağmen yurtdışı yerellerinin ve çevresinin müdahalesini yine en baştan sınırladık. Zira diğer türlü, geçmiş akıbetlerin benzerinin tekrarlanması olasılığı yüksekti. Tümüyle gençlerin örgütlediği-gerçekleştirdiği ilk kamp 2014 sonunda yapıldı.

(...)

İlk süreçlerden itibaren çevremizdeki gençler içinde öne çıkanları parti çizgisine kazanmak, uygun olanları GK'ya dahil etmek doğrultusunda hep somut planlarımız oldu. ... En öncelikli hedefimiz, bu gençleri çok yönlü olarak kuşatıp eğiterek parti çizgisine kazanmak ve GK'yı, dolayısıyla toplam çalışmamızı

güçlendirmektir.

Yurtdışında siyasal faaliyetin ve örgütlenmenin sorunları

Uzun yıllardır yurtdışındaki siyasal çalışmamızın esasını genel politik faaliyet oluşturuyor. Takvimsel gündemlerin (Merkezi gece, 1 Mayıs, Newroz, 8 Mart, 25 Kasım, devrimci anımlar vs.) ağırlık teşkil ettiği bu faaliyette elbette öne çıkan genel siyasal gelişme ve sorunlar da dönem dönem bir yer tutuyor. Bu ise dönemsel yoğunlaşmayla sınırlanan bir pratik ve haliyle örgütsel sonuçlar anlamına geliyor. Yine uzun yıllardır süregelen müdahalelere karşın, sınıfı, sınıf mücadelesini yakından ilgilendiren belli başlı genel/temel sorunların ve güncel gelişmelerin planlı, sistemli ve hedefli bir şekilde gündelik bir faaliyetin konusu edilmesinde, dolayısıyla faaliyet ve örgütlenmeyi yaşamı kaplayan bir sürekliliğe kavuşturmakta anlamlı sayılabilecek bir mesafe alamıyoruz. Siyasal çalışmamızın en yakıcı sorunlarının başında bu geliyor.

Daha önce de değindiğimiz gibi, son on beş yıldır Avrupa ülkelerinin çoğunda sık sık sosyal mücadelelerin gündemde olduğu bir dönemden geçiyoruz. Gerek yerli gerekse göçmen sol çevreler içinde bu dönemin ihtiyacına yanıt verebilen akımlar görünmüyor sahnede. Göçmen örgütlenmelerin büyük bölümü ise gelişen mücadelelere bir yerinden dahil olmak, katkı sunmak, etkilemek çerçevesinde bir yaklaşımdan dahi uzak. Başta Almanya olmak üzere bir dizi Avrupa ülkesinde etkileyebileceği geniş bir göçmen emekçi nüfus olanağına sahip Türkiyeli göçmen örgütler ile Kürt hareketi kırk yılın tutum ve pratiğini tekrar ediyor. Şüphesiz göçmen akışı olduğu sürece birçoğu ayakta kalmayı başarabilecektir. Fakat bunun uzun yıllardır süregelen erozyonun tüm sonuçlarına varmasına ne kadar engel olabileceğini zaman gösterecek.

Sosyal mücadelenin kitle tabanı ve ağırlık merkezindeki değişim, daha çıkış yıllarında perspektif planındaki açıklığa rağmen yurtdışı çalışmamız için de önemli bir sorundur. Yine de en belirleyici halkayı, bulunduğumuz ülkelerdeki sınıf mücadelesinin etkin bir tarafı olma bakışını korumayı, ciddi bazı

zayıflıklara rağmen pratikte bunu hayata geçirme irade ve çabasını hiç yitirmedik. Dahası özellikle 2015'ten itibaren çalışmayı dönemin ihtiyaçlarına uygun bir hatta yürütmek yönünde sistemli müdahalelerle bir mesafe de kaydettik. Fakat halihazırda faaliyet yürüten güçlerimizin büyük bölümünün yabancı (daha doğrusu yerli) dillerde seslenme konusundaki durumları, kimi yerelerde de yılların kökleştirdiği alışkanlıklar, yurtdışı çalışmasına dair temel çizgimizin bütünlüklü olarak hayata geçirilebilmesini oldukça zorlaştırıp, sınırlı sayıda yerele daraltıyor. Karşımızdaki zorluklara rağmen söz konusu yönelimdeki ısrarı sürdürmek durumundayız, zira yurtdışında başka bir şansımız yok. Ayrıca yönelimimizi koruyup genel bir davranışa dönüştürebilsek, devrimci bir odak, bir etki ve çekim merkezi olmanın imkanları da düne göre çok daha artmış bulunuyor.

Elbette bu olanakları değerlendirebilmek için yönelimde ısrarın yanı sıra gerekli ikinci halkayı, çevreci tarz ve anlayışa karşı kolektif yapısı ve işleyişiyle hissedilebilen örgütlü devrimci kimlik (devrimci parti-örgüt) oluşturuyor. VI. Kongre'ye sunulmuş raporda da denildiği gibi, uzun yıllardır bu konuda da asgari bir kararlılık sergiledik. Bu kararlılığı sürdürmek durumundayız. Bu hem geleneksel solun çevresinde yıpratıcı kırılmalar yaşadığı halde devrimle duygusal bağlarını koruyabilen bir kesime umut vermek, kısmen de olsa desteklerini alabilmek için zorunludur. Hem de Avrupa ülkelerindeki boşluk koşullarında sınıf ve kitle hareketlerinin ortaya çıkardığı birikimin devrimci arayış içindeki kesimlerini etkileyebilmek için gereklidir.

Bu toplam üzerinden gençlik çalışmamızın nasıl bir önem taşıdığı daha iyi anlaşılabilir. Yurtdışında (temelde Almanya'da) temel perspektiflerimize dayalı faaliyette, özellikle çeviri ve ajitasyonda gençlik güçlerine halen belli sınırlarda yaslanabiliyoruz. Gençlik güçlerimizden bazılarını hiç değilse orta vadede yurtdışı çalışmasının merkezinde yer alabilecek kadrolar haline getirebilsek, yurtdışı çalışmasının geleceği gerçek anlamda güvence altına alınmış olacaktır.

Siyasal faaliyet ve örgütsel alandaki

sorunlar, tıkanma alanları konusunda söyleyebileceklerimiz, VI. Kongre'nin yurtdışı metninde söylenmiş bulunuyor. Güçler planında esasa dair bir gelişme, yenilenme olmadığı sürece sorun ve engellerle döne döne uğraşmak, yeni dönemde de ihmal edilmemesi gereken bir sorumluluktur.

Sol hareket ve enternasyonal ilişkiler alanı

Avrupa ülkelerinde solun tablosu genel olarak kötü durumda. Almanya, Fransa, İsviçre, kısmen Hollanda ve Belçika'yı biliyoruz. Türkiyeli sol gruplar, yurtdışında sözünü ettiğimiz genel zayıflamayı derin bir şekilde yaşıyorlar. Kürt hareketi merkezli Demokratik Güç Birliği adından beri merkezi düzeyde güç ve eylem birlikleri zemini kalmamıştı. Buna karşın Bielefeld, Wuppertal, Frankfurt, Stuttgart, Paris, Basel gibi kentlerde yerel çalışma düzeyinde kimi gündemler üzerinden ortaklaşabildiğimiz, birlikte eylem örgütleyebildiğimiz süreçler olabiliyor. 2015 7 Haziran seçimleri sonrasında bu gruplardaki aşınma daha da arttı. Yurtdışı sitelerinden izleyebildiğimiz kadarıyla yaşanan gerilemeye rağmen her zaman bir takım eylem ve etkinlikler de yapabiliyorlar. Örneğin deprem sürecinde birçoğu iyi bir görüntü verdiler. (...)

Öteki ülkelerden göçmen örgütleriyle yazık ki sözü edilebilir bağlantılarımız çok az. Birkaç yerelde ilişkiler olabiliyor. Avrupa'da güçleri bulunanlarla ilişkilene olanağını değerlendirmek, enternasyonal ilişkiler alanının belki de en önemli boyutunu oluşturuyor. Tanımak ve ilişki kanalları yaratmak için, normalde içinde yer almayacağımız çeşitli ortak platformları örneğin gözlemci vb. statüsüyle değerlendirebiliriz.

Avrupa solunun tablosuna yeniden ışık tutan en önemli gelişme Ukrayna savaşı oldu. Almanya'nın kimi kentlerinde, İsviçre (Basel, Lozan, Cenevre) ve Fransa'daki (Paris) kimi gruplarla her zaman bir temasımız-ilişkimiz olageldi. Açıkçası elli yılı aşkın bir zamandır düzenin terbiye edici atmosferinin bünyelerini esir aldığı mevcut Avrupalı akımlardan bir çıkış beklemek gerçekçi değil. Almanya ve İsviçre'den izleyebildiğimiz kadarıyla, özellikle

2010'lardan itibaren dönemsel hareketlerin politize ettiği genç kuşaklar da mevcutlara güven duymadıkları için sık sık yeni örgütlenme çabalarına girişiyorlar.

Geçmişten bu yana kararlara konu olduğu halde yurtdışı çalışmamız üzerinden enternasyonal ilişkiler alanında pek bir mesafe kaydetmedik. Bunun bizimle ilgili boyutunun üzerine elbette gitmek zorundayız. Fakat sorunun ağır basan yanını solun deyim uygunsu içler acısı tablosu oluşturuyor.

Son 7-8 yıldır bu alandaki en öncelikli sorumluluğu, kendi temel metinlerimizi ve güncel gelişmelere dair değerlendirmelerimizi çeşitli dillere çevirerek, broşür, kitap vb. biçiminde dağıtımını sağlamak oluşturuyor. Söz konusu tabloda bunun özellikle genç kuşaklar içinde gelişen arayışlara etki edeceğinden kuşku duymuyoruz. Nedir ki çeviri işi, yurtdışı güçleri üzerinden ancak çok sınırlı ve sorunlu yapılabiliyor. Halihazırda bu alanda mali giderlerini karşılayarak ülkedeki imkanlardan yararlanmak en uygun seçenek görünüyor.

Yayın sorunu

Yurtdışında korona dönemine kadar temel yayınıımız PYO'nun Avrupa uyarlaması idi. Son yıllarda gazetenin temel yazıları ile dünyadaki gelişme ve haberlerinden derleyerek iki haftada bir çıkarıyorduk. Geçmişten bu yana yayının hedef kitlesi ise politik çevremiz ile Türkiyeli göçmen sol tabandı. Diğer bir deyimle yurtdışı çalışmasının güncel ihtiyaçlarına yanıt verebilen, dolayısıyla yerli dillerde bir yayından yoksun olageldik. Hiç değilse bülten tarzında bunu yapabilir miyiz düşüncesiyle, çeşitli taraftarlarımız üzerinden yaptığımız hesaplar daha baştan boşa çıktı. Zira bu kadarını dahi yapabilecek bir dil düzeyi yok yazık ki. Bu sorun da yine yeni kuşaklardan kadrolaşmaya bakıyor.

Çevre ilişkilerimiz ve Türkiyeli sol kitleye ulaşma, seslenme, ilişkilendirme ve bağ kurma ihtiyacını çıktığı süreçte MYO en iyi şekilde karşılıyor. Ayrıca diğer hiçbir yayının sağlayamayacağı bir politik-moral etki de yaratıyor. ...

Yurtdışı çalışmasının yayın ihtiyacını ise

şimdilik bildirimler, çeşitli konularda broşürler (ki halihazırda çok sınırlı örnekleri çoğaltmayı planlıyoruz), gençlik ve kadın çalışmasında dönem dönem hazırlanan bültenler üzerinden doldurmaya çalışıyoruz. Bunun yanı sıra kimi temel değerlendirmelerimizin çevirilerinden broşür ve kitaplar hazırlamayı başarabilmemiz gerekiyor. Mevcut güç ve olanaklar tablosunda bir süre daha bunun ötesine geçebilecek durumda değiliz.

Mali sorunlar

Parti bütçesinin başlıca kaynaklarından birini oluşturan yurtdışı çalışmasının, mali kaynak yaratma olanakları yıldan yıla azalıyor. Türkiye'de ve yurtdışında yaşanan süreçlere, karanlık siyasal gericilik dönemine, keza örgütsel alanda yaşanan yıpranmalara rağmen devrimle bağını bir şekilde koruyan bir kuşağın yavaş yavaş sahneyi boşaltması, sonraki kuşaklardan kazanılmış insanlara dayalı bir örgütsel dinamizm sağlayamayışımız, çalışmanın ve dolaysız olarak mali kaynakların daralması sonucunu doğurmuş bulunuyor.

(...)

Erken tarihlerden beri görülebilir olan bu olguyu da hesaba katarak, Avrupa ülkelerinde farklı kaynaklar oluşturmak yönlü ısrarlı müdahalelerimiz oldu. En azından 2014-15'ten beri üzerinde durmamıza rağmen birkaç olumlu istisnai örnek dışında sürekliliği olan bir pratik yaratamadık. Fakat bu alandaki ilgimiz, ısrarımız ve müdahalemizi sürdürüyoruz. ...

Yoldaşça selamlar...

TKİP Yurtdışı Örgütü

Yurtdışı çalışması üzerine

(*TKİP VII. Kongresi'nde yapılmış sunumun kayıtlarının elden geçirilmiş halidir...*)

VI. Kongre gündemleri içinde yurtdışı çalışması da bulunuyordu. Orada yurtdışı çalışması ve sorunları çeşitli yönleriyle ele alınmıştı. Kongreye sunulmuş bir rapor ve kongredeki değerlendirmeler üzerinden kongre belgesi olarak yayımlanmış temel bir metnimiz var. **VII. Kongre** için de çalışmanın durumunu, tablosunu özetleyen, çeşitli sorunlarını ele alan kapsamlı bir rapor hazırlandı. (...)

Aslında tartışabileceğimiz, söyleyebileceğimiz her şey söz konusu belgelerde yer alıyor. Elbette eksikler, tartışılacak başka hususlar olabilir, burada tekrar ele alınır. Ya da biraz daha açılması gereken noktalar vardır, burada onlara işaret edebilirim.

Bilindiği gibi, yurtdışında uzun yılları bulan, hareketin çıkışından beri yürütülen, süreklilik arz eden bir çalışmamız var. Hareketimizin temelleri sonuçta '70'lerin, '80'lerin kuşağından devrimciler tarafından yurtdışında atılmıştı. Yurtdışında '50-60'lı yıllardan beri bir göçmen emekçi kitle de olduğu ölçüde, yurtdışı çalışması hareketimizin başlangıcından itibaren süregelen bir çalışma alanı oldu. Yurtdışı çalışmamız temelde, '70'li yılların devrimci yükseliş atmosferini yaşamış orta yaşlı devrimcilere dayanan bir çalışma. Türkiye'ye, oradaki gelişmelere yönelik duyarlılıkları ileri düzeyde olan bir insan kuşağı bu. Bugüne kadar çalışmamız esasında bu kuşağa dayandı, hala da ona dayanıyor.

Perspektif planında ise hareketimizin baştan itibaren bir açıklığı vardı. Çeşitli belgelerde bu ortaya konulmuş bulunuyor. Belli ölçülerde unutulmuş olduğu için, bunu özellikle V. Kongre sonrası dönemde yurtdışında çeşitli platformlarda tekrar gündeme taşıdık. Üzerine tartışmalar yürüttük ve geçmişte yapılmış Yurtdışı Konferanslarını kitaplaştırma yoluna gittik. Bunun olumlu bir etkisi oldu, ki Sinan yoldaşın **VI. Kongre** için hazırladığı raporda bu ifade de edilmişti. O değerlendirmelerde

yurtdışı çalışması için tanımlanan görev daha çok Türkiyeli göçmen işçi ve emekçilere yönelik bir özellik taşıyor. Bu kesime yönelik faaliyette üç temel boyuttan söz ediliyor. Burada uzun uzadıya açmak gerekmiyor.

Biz sonuçta Türkiyeli bir partiyiz, dünya devrimci hareketinin Türkiye kolunu oluşturuyoruz. Doğal olarak önceliğimiz, ilgi ve yoğunlaşma alanımız Türkiye devriminin, Türkiye'deki devrimci çalışmanın ihtiyaçlarıydı. Bu, yurtdışında konumlanmış kadroların karşısına başka bir sorun da çıkarıyordu. Devrime sempati duyan ama Avrupa ülkelerinde yaşayan göçmen işçi-emekçi kitleler var. Bunlar içinde sola eğilimli, o zamanki hareketimize ilgi gösteren bir kesim de var. Ama bu insanlar aynı zamanda yaşamlarını Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde sürdüren insanlar. Bunların farklı duyarlılık alanları olsa bile bu dolaysız olarak sizin o ülkelerdeki sınıf mücadelesine, sosyal mücadeleye müdahale etme ihtiyacını ortaya çıkarıyor. Toplam sürecimize bakıldığında yine de zayıf kaldığımız bir alan bu. Başta hareketin ve partileşmenin ihtiyaçları ön planda olduğu ölçüde, yurtdışı çalışması Türkiye'deki ihtiyaçlara ve gündemlere endeksli bir çalışma görünümü arz ediyordu. Tabii ki dönem dönem kimi yerelerde işçi taraftarlar üzerinden yapılmış anlamlı işler, çeşitli fabrika çalışmaları var. Bunlar yayınlara da yansımış. O dönemin yurtdışı konferanslarında adı geçiyor. Fakat bunlarda süreklilikten söz edemeyiz.

Partinin yurtdışı çalışmasını omuzlayan söz konusu kuşak, bugüne kadar daha çok Türkiye'deki siyasal süreçlere ve gelişmelere, partinin Türkiye'deki ihtiyaçlarına odaklanan bir duyarlılık taşıyordu. Haliyle bu çerçevede bir faaliyet yürütüyordu. Fakat Avrupa ülkelerinde de bir değişim yaşandı. Özellikle son on beş yıldır kendini hissettiren bir değişim öne çıktı. Bu zaten raporda ifade ediliyor. İşte 2008 krizi dünyadaki siyasal mücadele süreçlerinde yeni bir dönemeci işaret ediyor. Bu kendini

özellikle 2010'larda daha belirgin biçimde gösterdi. Avrupa ülkelerinin pek çoğunda artık yoksullaşmadan, işsizlikten, taşeron çalıştırmadan bahsediliyor. Farklı ülkelerde farklı yoğunluklarda olmakla birlikte ekonomik-sosyal saldırılar sürekli gündemi meşgul ediyor. Ajitasyon ve propagandamızda sık sık değindiğimiz gibi, siyasal hak ve özgürlüklere yönelik saldırılar gündeme getiriliyor. Bu tabii polis rejimlerine geçiş düzenlemeleri ya da fiili adımlarıyla birleşiyor. Bu gelişmeler ister istemez Avrupa'daki işçi ve emekçilerde neredeyse süreklilik taşıyan tepkiler ve hareketlenmeler yaratıyor. Bunlar hakları korumak ya da gelen saldırıları püskürtme çerçevesinde direnme arayışları oluyor.

Örneğin 2010'lu ilk yıllarda, Tunus-Mısır olaylarının da etkisiyle pek çok Avrupa ülkesinde Blockoccupy hareketi ortaya çıktı. Bu da esasında Avrupa'daki ekonomik, sosyal, siyasal saldırılara yönelik bir tepki hareketiydi. Bu aynı dönemde ırkçılığın yaygınlaşması, ırkçı-faşist akımların güçlenmesi gibi gelişmelere tepkileri de içeren bir hareket olarak devam etti. Fransa, Belçika gibi başka ülkelerde işçi sınıfının tarihsel kazanımlarına yönelik saldırılar gündeme geldiğinde, bunları püskürtmeye yönelik işçi-emekçi hareketi yükselişe geçti. Bugün Fransa'ya baktığımızda, bu hareketten kopuk bir kitle hareketinin gelişimini düşünemeyiz. Fransa'daki sınıf ve kitle hareketinin bugün bu kadar militan seyretmesinin gerisinde, örneğin 2014-15'lerde El-Kohmri saldırılarına karşı sınıf mücadelesinin birikimi de var.

O yılların hemen devamında Almanya başta olmak üzere birçok yerde omurgasını gençliğin oluşturduğu bir iklim hareketi çıkışı yaşandı. Arkasından örneğin Fransa'da "Sarı Yelekliler" hareketi patladı. Bu son aylarda emeklilik yasasına karşı bir mücadele gelişti. Yine kimi ülkelerde (örneğin İsviçre, Polonya, İspanya'da) militan kadın hareketleri öne çıkıyor. Korona döneminde ABD'deki bir cinayetin tetiklemesiyle polis şiddetine karşı yaygın eylemler gündeme geldi. Sonuçta her ülkede farklı etkenlerle patlak verse de, farklı özellikleriyle öne çıksa da hareket toplamda bir süreklilik arz ediyor.

Bütün bu hareketlerde genç kuşaklar

çok belirgin bir yer tutuyor. Örneğin iklim hareketinin omurgasını Almanya oluşturuyordu ve ortaokul yaşlarından başlayarak yeni bir kuşak ortaya çıkıyordu. Bu tür hareketler sönümlenmiş olsalar da sonraki gelişmeler aslında ortaya bir birikim çıkardığını, devrimci bir mayalanmanın yaşandığını gösteriyor. Çünkü özellikle gençlik içinde genel bir devrimci örgüt arayışı olduğu görülüyor. Biz de dahil Türkiyeli çeşitli gruplardan Avrupa ülkelerindeki gençliğe yönelik faaliyet yürütenler, o ülkelerin gençlerinden küçümsenmeyecek sayıda genci saflarına çekebiliyorlar. Bunu o birikimin dolaysız bir göstergesi saymak gerekiyor. Kendi gençlik çalışmamız üzerinden de gördüğümüz budur. Kitle hareketlerinin gençliğin bir kesiminde radikal arayışlar yarattığını görebiliyoruz.

Madalyonun diğer yüzünde ise Avrupa solunun ortaya çıkan arayışı kucaklayamaması gerçeği var. Çünkü Avrupa'da sol, örneğin Ukrayna savaşının da tekrar kanıtladığı gibi gerçekten perişan bir görüntü veriyor. Bildiğimiz ülkelerin solu arasında bir nebze doğru tutum alan bir yapı neredeyse yok gibi. Çalışmamız Almanya ağırlıklı ve bu ülkenin solunu biliyoruz. Hollanda'da taraftarlarımız var, orayı biliyoruz. Fransa'da, Paris'te uzun yıllardır bir faaliyetimiz var ve solunu orası üzerinden tanıyoruz. İsviçre'nin bir iki kentinde baştan itibaren faaliyetimiz, bir çevremiz var. Özellikle Basel üzerinden yerel sol da ilişkilerimiz var. Belçika'yı kısmen biliyoruz. Tüm bunlara baktığımızda gençlik içindeki radikal arayışlara yanıt verebilecek, bunu kucaklayabilecek bir sol akım göremiyoruz.

Ukrayna savaşı başladığında, pek çok ülkedeki sol parti ve gruplar, kendi ülkelerinde egemenlerin oluşturdukları toplumsal atmosferin dışına çıkmayı başaramadılar. Bu ülkelerde burjuvazi toplumu gütmeyi, nabzını oluşturmayı iyi başarıyor ve sol buna göre hareket edebiliyor. Örneğin Almanya'daki en örgütlü parti, toplumun nabzına göre tutum açıklayan bir çizgi sergiledi. Yayınladığı sekizden fazla bildiri ve açıklamasında bu var. Avrupa'daki bu tablo, son elli yıldaki parlamentarizm pratiğinin, legal alanın terbiye etmesinin bir sonucu. Varılan yer bundan bağımsız düşünülemez.

Türkiyeli sol gruplar ise yakın zamana

(Devamı s.11'de)

Partimizin VII. Kongresi'ni selamlıyoruz!

Partimizin **VII. Kongresi'**ni selamlıyor, her türlü zorluk alanını aşarak kongrenin başarıyla sonuçlanmış olmasının heyecanını yaşıyoruz. Başarıyla gerçekleştirilmiş olmasını ve yapılan açıklamanın moral değerleri güçlendirecek yanını özellikle önemli buluyoruz.

Sınıf eksenli devrimci çizgide ısrar, moral değerlerin bilinç ve iradeyle harmanlanmasıyla sağlanacaktır. Sınıf mücadelesinin önemli bir deneyimi olan Greif'in "işgal, grev, direniş" ruhunu kuşandıracak ve sınıfı tarihsel bilincine kavuşturacak çalışma hattını oluşturmamız önem taşıyor.

Kapanış konuşmasında, partide demokratik bir işleyişin sağlanmış olması ama disiplin noktasındaki zaafiyet önemle vurgulanıyor. Demokrasi-disiplin bütünlüğü birçok noktadaki zayıflığı aşmamızı, zaaflarımızı geride bırakmamızı kolaylaştıracaktır.

Dünya, Ortadoğu ve Türkiye'de önemli siyasal gelişmeler yaşanıyor ve çok boyutlu siyasal-ekonomik kriz işçi ve emekçilerin hayatına yansıyor. **VII. Parti Kongresi'**nde ele alınan siyasal gelişmeler çerçevesinde birkaç önemli noktanın altını çizmek istiyoruz:

- Doların dünya egemenliği zayıflıyor. Emperyalist odakların güç dengelerini yeniden belirleme çabaları dışa vuruyor. Rusya'nın da emperyalist olduğuna dair vurguyu, savaşa kaynaklık eden olgularla birlikte açıklıkla yapabilmemiz önemli. Ukrayna savaşıyla birlikte siyasal akımların bu konudaki sorunlu yaklaşımlarıyla karşı karşıya kaldık. Rusya'yı emperyalistler arası çatışmada bir taraf olarak tanımlamakta zorluk yaşadılar, bundan imtina ettiler. Bu tutum, solun ideolojik-teorik zayıflığının yeni bir örneği oldu.

- ABD Avrupa'da konumunu güçlendirse

de dünya liderliğini kaybediyor. Avrupa ve ABD merkezli Rusya'yı şeytanlaştıran söylem ve politikalar geliştiriliyor. Bir yandan Rusya karşıtlığı oluşturulurken, bir yandan da Ukrayna savaşıyla birlikte Avrupa'da ırkçılık tırmandırılıyor.

- NATO gündemli çalışma yapmak önemli. NATO'nun ne olduğunu işçilere daha sistematik anlatabilmeliyiz. Türkiye'deki emperyalizm karşıtı, NATO karşıtı damarı açığa çıkartmalıyız.

- Filistin halihazırda önemli bir siyasal gündem, sınıfın içerisinde de duyarlılık noktası. Yayınlarımızda birçok yönüyle yer vermeyi sürdürmek ve işçi sınıfının tutumu noktasında tekrar tekrar ele almak önemli.

- AKP kaybetseydi de hiçbir şeyin değişmeyeceği, bundan dolayı AKP'nin iktidarda kaldığı bir seçim sonucunun işçi sınıfı ve toplumun ezilenleri diğer kesimleri açısından bir kayıp olmadığı, AKP kaybetse de AKP'siz AKP düzeninin devam edeceği vurguları güncel tablodaki sorun alanlarına bağlanmalıdır. Dinci iktidarın sermaye yanlısı ve işçi düşmanı kimliğini teşhir eden yoğunlaşmayı sürdürmeliyiz.

- "Parlamentar avanaklık" konusunda solda değişen bir şey yok. Her sandık sürecinde olduğu gibi son seçimlerde de solun gerçekliğini bir kez daha gördük. Seçimler gibi süreçlerde, düzene karşı devrimci mücadeleyi büyütme ve devrim fikrini yaymanın çabası ile hareket etmek gerekiyor. Fakat toplumsal bir mücadele gelişmeden, daha da önemlisi sınıfın devrimci bir çıkış arayışı oluşmadığı sürece, solun silkelenip bu açıdan yenilenmeyeceği açık.

Toplumsal muhalefet geri, sınıf hareketinde tekil mevzi çıkışlar yaşansa da sınıfsal bilinç zayıf. Son yılların kesintisiz eylem hattı ve

dinamikliğiyle öne çıkan kadın hareketi/ mücadelesine bakarsak:

-Kadın hareketi, son yılların kesintisiz eylem hattına sahip. Dirî ve dirençli. Bu hareketi anlamak ve müdahale etmeyi sistematikleştirmek önemli. Hareketin kitleselliğinde geri çekilme olsa da, halihazırda önemli bir toplumsal dinamik olma niteliğini koruyor.

- Kadın hareketi toplumdaki dikey bölünmenin yansımalarının en net görüldüğü alanlardan biri. Harekete feminist-reformist çizgi hâkim. Orta sınıf kökenli kadınların öncülük ettiği bir düzlemde. Yaşam tarzı ve orta sınıf duyarlılığı kendisini gösteriyor. Bu duyarlılıklar elbette önemsemek gerekiyor. Fakat asıl önemli olan kadın sorununun çalışma alanlarımızdaki yansımalarına ilişkin politikalarımızın daha görünür olmasını sağlamak.

- İşçi ve emekçi kadınları harekete geçirmek ve örgütlemek için, sınıfsal olan ile cinsel olanın iç içe geçtiği politikalar oluşturma çabamızı daha sistematik hale getirmeye çalışıyoruz. Pratikte yürüttüğümüz çalışmamızı kendi güçleriyle buluşturarak süreklileştirmeyi başarmalıyız.

Sınıf ve gençlik hareketinin tablosu karşısında sol hareketin durumu ve artık genelleşmiş bulunan devrimci çizgiden savrulma gerçeği ile karşı karşıyayız. Böylesi bir dönemde tüm alanlarda devrimci çizgide yürüme ısrarını sürdürüyoruz. Sınıf hareketi ve toplumsal mücadeledeki zayıflığın bir türlü aşılmadığı bugünün koşullarında geçmiş süreçlerden daha fazla zorlandığımız açık bir gerçek.

VII. Parti Kongresi'nin açıklamaları, çok yönlü tartışma başlıkları örgütümüzün zorlanma alanlarını ve sorunlarını bütünlüklü olarak en sade ve en vurgulu biçimde ifade ediyor. Kongremiz, devrimi ve devrimci birikimi sahiplenme, savunma ve güçlendirme çağrısı yapıyor. Türkiye devrimci hareketinin mirasyedi parti ve örgütleri bugün yılların bu birikiminin üzerinde tepiniyorlar. Bu durum sadece kendilerini etkilemiyor, toplumsal muhalefet güçleri ile bunların bir parçası olan bizim kitlemize de yansımaları oluyor.

Nasıl ki Türkiye'nin siyasal atmosferinden, baskı ve gericilikten, sınıf hareketinin ve toplumsal mücadelenin zayıflığından etkilenmemek mümkün değilse, Türkiye sol hareketinin tablosundan da etkilenmemek mümkün değil. Tabanımıza yansımaları moral kırılma şeklinde oluyor. Özellikle seçimler gibi süreçlerde, AKP'nin gitmesiyle "kazanılacak moral"e tutunma biçiminde reformist çizgi bir etki alanı yaratabiliyor.

Genel kitle açısından devrimci çizgi, söylem, yaklaşımlarla karşılaşma alanları daralmış durumda. Yeni genç kuşak, tüm tepkili ve öfkeli hallerine rağmen, devrimci mücadele ve düşüncelere uzaklar. Bu elbette anlaşılır, çünkü mücadeleyle temas alanlarından yoksunlar. Seçimler merkezli beklentiden kaynaklı gençliğin umut ve iradesi kırılmış durumda. Gençlik liberal yozlaştırma altında. Dinci gericiliğin yaşam tarzına dönük müdahalelerine tepkili ama bunun yanı sıra özellikle göçmen karşıtlığı üzerinden milliyetçi-şoven bir havaya kapılabiliyor. Liberal-ulusalci-kemalist kesimlerin etkisi altına girebiliyor.

Son yıllarda üniversiteliler, genç işçiler ve üniversiteden yeni mezun olanlar yurtdışına göçüyorlar. Son bir beklentiyle genel seçimleri bekleyenler de Nisan 2023'den beri gidiyorlar veya halihazırda odaklanma noktaları bu yönlü. Ülkenin atmosferinden bıkmış sol, demokrat, ilerici kesimleri için de durum farklı değil. Durum böyle olunca biz de bu kesimleri harekete geçirmek ve örgütlemek açısından zorluk yaşıyoruz.

VII. Parti Kongresi'ndeki tartışmaların hedeflerinden biri de, nitelik olarak gelişmek ve nicelik olarak artmak. Sermaye devletinin baskı ve yasaklarının yoğunlaştığı, devrimci iddia ve zeminden savrulmaların yaşandığı zorlu dönemin etkileri kadrolarımıza ve çalışmamıza da yansıyor. Nitelik olarak da nicelik olarak da gelişmekte zorlanıyoruz. Politik önderliğe dayalı çalışma tarzındaki zayıflığımızı aşmalıyız. Bunu aşamamak belli alışkanlıklar ve ezberlerle sorunların devamlılığına, gelişimin yavaşlığına neden oluyor.

Devrimci birikimi sahiplenmek ve tüm güçlerimizin bu birikime hâkim olmasını

sağlamak, **VII. Parti Kongresi**'nin çıkardığı sonuçları kendi temel organlarımıza ve çevremize mal etmek, ilerici-devrimci kamuoyuna duyurmak öncelikli görevimiz.

Kadroların gelişiminden kadro kazanmaya, ideolojik-teorik-politik açı farkının kapanmasından yayınlara bu yönlü katkı sağlanmasına ve katkıların güçlenmesine, reformizmle-feminizmle-sendikal bürokrasiyle mücadeleden sol güçlerle-kadın örgütleriyle-sendikalarla ortak işler yapabilmeyi başarabilmeye kadar çok yönlü bir bakış ve pratiğin gelişmesi gerekiyor.

Bununla birlikte reformizmle ideolojik mücadele içerisinde olmak, teorik-politik tartışma zeminlerimizi canlı tutmak da önemli. Burada dili tutturmak noktasında özenli davranmamız gerekiyor. Kongre metninde sendikal bürokrasiye karşı yürütmemiz gereken mücadelede tutturmamız gereken dil vurgusu sola, reformizme ve feminizme karşı yürütülecek tartışmalar için de geçerli.

Tüm bu zorluk ve zorlanmalar içerisinde, devrimci irademizi güçlendirmek için, elbette kongrenin altını çizdiği disiplin noktasındaki zayıflığımızı hızlıca geride bırakmalıyız. Bunu başaramadığımızda hem tek tek kadroların hem de örgütümüzün yenilenme zeminleri iyice zora girecektir. Devrimi ve devrimci birikimi

savunma hattından geriye düşmemek için devrimci iradenin ve disiplinin sağlanması, bunun için de ideolojik-teorik-politik-pratik kimlikte gelişim ve bütünlük düzeyine ulaşma çabasıyla hareket etmeliyiz.

İdeolojik-teorik eğitim konusunda öncelikli bir planlama dönemin temel bir ihtiyacı. Kendimizden başlayarak yoldaşlarımızı, çevremizi eğittiğimiz, partinin birikimiyle açı farkını kapattığımız bir süreç işletebilmeliyiz. Bu hedefin başarılmasıyla, partinin uzun yıllardır altını çizdiği bir zayıflık alanını geri bırakabileceğiz.

Demokratik cumhuriyetçi ve ulusalcı-laik iki kanada sıkışmış bugünkü sol hareket tablosundan ayrı duran üçüncü bir taraf olarak biz varız. Tek başına kaldığımız ölçüde, bunun üzerimize yüklediği daha fazla sorumluluk var. Bu tek başınalık oldukça zorlayıcı olsa da biz güçlü yanlarımızı ısrarla ortaya koyarak yolumuzu yürüyeceğiz. İdeolojik mücadele ve fabrika eksenli sınıf çalışması noktasındaki ısrarımız ve tutarlılığımız, bugünkü sınırlılığımızla bile çekim merkezi olabiliyor. Bu yanları her daim güçlü tutmamızın büyük bir önem taşıdığı bilinciyle hareket etmeliyiz.

İstanbul İl Komitesi

Ocak 2024

Şan olsun partimizin VII. Kongre'sine!

Sınıf hareketinin tablosu gün geçtikçe derinleşen ekonomik ve siyasi krizin etkisiyle ağırlaşmaktadır. Bu durum 12 Eylül'ün getirdiği yıkımın bir sonucu olarak karşımızda duruyor. Nedenine baktığımızda ise, sol güçlerin "sınıfa yönelmek"ten imtina etmeleri, reformist-parlamentarist çizginin ağır basması olduğunu görüyoruz. Artık söylemde bile "biz devrimciyiz" sözünü unutmuş durumdalar. Nice akım düzen partilerine yedeklenmiş bulunuyor. Bunun en somut örneğini 14 Mayıs seçimlerinde gördük. Seçimi bir "yenilgi" olarak niteleyip her ne kadar "sokaklar daha önemli" deseler de, yerel seçimlere bakıldığında, onlar açısından neyin daha önemli olduğunu görebiliyoruz.

Partimizin gerçekleşen **VII. Kongre**'sinde vurgulandığı üzere, bugün önemli olan, devrimci kalabilmek ve devrimci birikimimizi savunabilmektir. Tablonun vahametine bakıldığında, yapılan değerlendirmelerin önemini bir kez daha anlıyoruz. Gün geçtikçe fırtınaya dönüşen bu rüzgâra karşı, devrimi büyütebilmek ve birikimimizi savunabilmek zorundayız.

Yaşasın TKİP!

Hakan

(Baştarafı s.24'de)

daha sonra açığa çıktı. Bu, sol akımlar payına moral ve maddi beslenme kaynaklarının kısırlığı ile aynı anlama geliyordu. Kürt hareketinin atılımı ise, önce kısmen olumlu bir etki yaratsa da, çok geçmeden bir yandan kadrosal ve kitlesel beslenme kaynaklarını daha da sınırlayarak, öte yandan ideolojik yönden etkileyip bozarak, esası yönünden olumsuz bir rol oynadı.

Böylece, geçmiş deneyime rağmen, geçmişe göre son derece elverişsiz tarihi koşullarda, yeni dönem örgütleri var olmaya çalıştılar ve sonuçta bunu başaramadılar. Herşeye rağmen devrimcilikte ısrar edenler bir dönem için belli bir yere kadar geldiler, herkes kendini yeniden inşa etmek için iyi kötü bir irade ve çaba koydu ortaya. Bu çabanın sağladığı başarının tepe noktası '90'lı yılların ortası, daha somut olarak 1995-96 yıllarıdır. 1 Mayıs kortejleri, Gazi Direnişi ve o dönemin zindan direnişi başarıları birbirini izleyince, halkçı demokrat küçük-burjuva akımlar nihayet düze çıktıklarını sandılar. Oysa bunun hemen sonrası sürekli bir çözülüş ve sonu gelmeyen bir tasfiye süreci oldu ve bu belli evrelerden geçerek bugüne dek sürdü.

Bu çözülüş başlangıçta etkili polis darbeleriyle gelmiştir. Devlet bunu çok bilinçli olarak yapmıştır. '90'ların ortasında devletin bir değerlendirmesi var; solun büyük bölümünün ılımlı bir çizgiye çekildiği, sınırlı bir bölümünün ise hala da radikalizmde direndiği üzerine bir değerlendirmedir bu. Bakıyoruz, bu değerlendirmenin arkası, devletin devrimci örgütlere sistemli bir saldırısıdır. Bu saldırının bir yönü sürekli örgüt operasyonlarıdır. Öteki yönü, buna paralel olarak zindanları devrimci kadro kaynağı olmaktan çıkarmak, bu çerçevede F tipi hücrelere geçiştir. Bugün 13-14 yılın ardından dönüp baktığımızda, devletin bunda büyük bir başarı sağladığını görüyoruz. Halkçı gelenekten gelen parti ve örgütlerdeki devrimci irade kırılması bunu anlatmaktadır. Devrimci örgüt geleneğinin terkedilmesi bunun ifadesidir.

Aynı dönemin siyasal süreçleri de ağır tasfiyeci etkiler yaratacak türdendi. Önce Susurluk, ardından çetelerden arınma manipülasyonu var. Sonrasında 28 Şubat var, bir başka büyük manipülasyondur; solun bir kesimi ile toplumsal muhalefetin yedeklenmesi sonucuna yol açmıştır. AB süreci, kolay demokrasi hayallerini bazı devrimci demokrat akımlar şahsında bile besleyebilen bir başka manipülasyondur. Bundan, ulaşılmış bulunduğu sermaye birikimi düzeyinde burjuvazinin artık faşizme ihtiyacı duymadığı, bu nedenle AB süreci üzerinden demokrasiye yöneldiği türünden orijinal sonuçları çıkararak ve bunu da legal parti açılımlarına dayanak yapan gruplar olduğunu biliyoruz. Demokrasinin yolunu açan AB süreci hayallerini çok geçmeden bu kez İmralı teslimiyeti ve Kürt hareketinde devrimden köklü kopuş çizgisi izlemiştir. Kürt hareketine büyük devrimci misyonlar yükleyen kuyrukçu çevreler başta olmak üzere, bunun geleneksel sol üzerinde son derece yıkıcı etkileri olmuştur.

Birbirine eklenerek sürekli biçimde solda tasfiyeciliği besleyen bütün bu sürecin son bir önemli halkası ise, 3 Kasım 2002 seçimleri sürecinde Türkiye solunun büyük bir bölümünü içine alan parlamentarizm cereyanıdır. Bu cereyanın gücü ve etki alanı, kırk yıllık boykotçu akımların gelinen yerde bu aynı parlamentarist platforma savrulmasından ve legal parti açılımlarının yeni bir tasfiyeci eğilime dönüşmesinden de görülebilir. Buna devrimci örgüt sorununu bir yana bırakmanın eşlik ettiğini biliyoruz.

Bu aynı evre içerisinde kitle hareketi sürekli varlığına rağmen politik açıdan kısırdır, dolayısıyla verimi son derece sınırlıdır. Devrimci örgüt için zemin zayıftır, devrimci kadro kaynağı son derece kıttır. Bu arada devletin F tipi başarısı, yani zindanların devrimci kadro kaynağı olmaktan çıkarılması ve bunun bir moral yıkım ile birleştirilmesi vardır.

Bütün bunların ardından, gelinen yerde, Türkiye'de devrimci örgüt geleneği bitirilme noktasına getirilmiştir. Bu irade kırılmıştır. Bu konuda gerçekçi olmak ve devrimci örgüt alanındaki sorumluluklarımıza da bunun ışığında, kendimizden öteye bu geniş çerçeve üzerinden bakmak zorundayız. TKİP, Türkiye'de bu alanda bugüne kadar başarısız olanı başarmak, sağlam temellere dayalı ve tüm koşullara dayanıklı devrimci bir parti örgütünü sınıf hareketi ekseninde kurmak gibi bir büyük yükümlülükle yüz yüzedir.

Burjuva gericiliği devrimci örgüt geleneğini tasfiye etmek için çok özel ve sistemli bir çaba harcadı; zira devrimci örgüt zemini yaşadığı sürece siyasal akımların devrimci ideolojik eğilimlerini

ve siyasal hedeflerini de iyi kötü koruyabildiklerini biliyordu. Bu zemini ortadan kaldırırsa ideolojik kırılmaların da kolaylaşacağı ve bunun devrimden kopmalara varacağı değerlendirilmesi ile hareket etti sermaye devleti. Sonuçta gelişmeler yanılmadığını göstermiş oldu. Devrimci örgüt iradesinin kırılması hemen ardından ideolojik kırılmaları beraberinde getirdi. Devrimci halkçı geleneğin son temsilcilerinin gelinen yerdeki tablosu bunu açıkça göstermektedir.

Partimizin devrimci örgüt sorununda açık bir bilinci ve sağlam bir iradesi var, bu partimizin bu alandaki en büyük üstünlüğüdür. TKİP'liler olarak bizler, devrimci örgüt olmadı mı devrim iddiasının boş bir laf olmaktan öte bir anlam taşıyamayacağını tam olarak bilincindeyiz. Aynı şekilde, örgütsel açıdan düzenin icazet ve denetim alanına giren bir hareketin, devrime götürmek bir yana devrimci olarak bile kalamayacağını da...

Partimiz beynini ve örgütsel omurgasını her zaman devletin icazet ve denetim alanı dışında tutmalı, bunu başarmak kaydıyla ve bu temel üzerinde, legaliteden de her zaman en etkin bir şekilde yararlanmalıdır. Bunu başarırsa, bunu başarabilecek bir yapılanmaya ve çalışma tarzına ulaşırsa, uzun vadede bunun biricik güvencesi olabilecek olan bir sınıf-kitle zeminine oturursa, devrimci örgüt sorununu da böylece kalıcı bir biçimde çözmüş olur.

Devrimci illegal örgütsel temel ve faaliyet, devrimci bir legal çalışmanın da temel koşulu ve gerçek güvencesidir. Partimizin konuya ilişkin değerlendirmelerinde her zaman vurgulandığı gibi, devrimci illegalite ile devrimci legalite birbirini koşullayarak diyalektik bir bütünlük oluşturur. Bunları birbirinden kopardınız mı ikisini de sakatlamış, devrimci işlevi yönünden boşa çıkarmış olursunuz. Devrimci illegalitesi olmayan, bu stratejik temele dayanmayan bir legalite, düzenin icazet alanına girmek ve oportünist bir siyasal akım olarak bozulup yozlaşmak anlamına gelir yalnızca. Ama tersinden, devrimci legaliteyi kullanamayan bir illegalite de yaşam gücü, hele de gelişip serpilme olanağı bulamaz. Bir çeşit komplocu bir yapılanma olarak geçici bir dönem için belki var olabilir, ama hiçbir zaman uzun vadeli bir yapılanma olmayı başaramaz ve bir örgütsel kalıcılık sağlayamaz.

Öte yandan, aralarındaki bu kopmaz diyalektik ilişkiye rağmen, illegalite ile legalite hiçbir biçimde eşit konumda da değildirler. Biri ilkesel ve stratejik, oysa öteki pratik ve taktik niteliktedir. Stratejik olan esas ve belirleyicidir, taktik olansa kesin olarak stratejik olana tabidir, ona göre belirlenir, ona hizmet edecek biçimde ele alınır, ona hizmet ettiği sürece bir anlam taşır. Legalite-illegalite ilişkisinde, stratejik olan illegalitedir. Zira devrim amacına bağlanan, devrim stratejisinin zorunlu gereği olan odur. Legalite ise taktiğe ilişkin bir sorundur ve illegaliteye tabidir. Ona bağlı olarak ele alınır, ona hizmet edecek şekilde kullanılır. Bu hiçbir biçimde devrimci legalitenin önemini azaltan değil, fakat yalnızca ikisi arasındaki ilişkiyi doğru kuran bir ele alıştır. İlegalite temeldir, legalite ise ona tabidir, onun hizmetindedir. Sorunun esası, özü ve özeti budur. (...)

Devrimci örgüt sorununu çözmek, her şart altında ayakta kalabilen ve siyasal faaliyetini en ağır koşullarda bile kesintisiz olarak sürdürebilen illegal bir parti örgütü yaratabilmek demektir. Türkiye'de askeri darbeler sonrasında devrimci örgüt yapılanmalarının korunamadığını ve dolayısıyla devrimci siyasal faaliyetin kesintiye uğradığını biliyoruz. 12 Mart'tan sonra olduğu gibi 12 Eylül'den sonra da bu böyle oldu. İlkinin anlaşılır nedenleri vardı. Zira bu dönemin devrimci örgütleri, bir ilk çıkışın henüz filiz halindeki ilk örnekleri idiler. Fakat kitlesel bir devrimci yükselişin verimli toprağında gelişip serpilme olanağı bulanların, 12 Eylül'ü izleyen haftalar ve aylar içindeki kolay çöküşü için aynı şey söylenemez. Bu olgu sözkonusu parti ve örgütlerin ideolojik, örgütsel ve sınıfsal bakımdan yapısal zayıflıklarının bir göstergesi oldu. Türkiye'de devrimci örgüt sorununun çözülemediğini gösterdi.

Devrimci örgüt sorununa bütün bunların ışığında bakmalı, kapsamını ve çözümünü bu çerçevede ele almalıyız. Sorunun temel önemde olduğunu, stratejik bir nitelik taşıdığını, devrimci açıdan bir ölüm-kalım sorunu olduğunu asla unutmamalıyız. Türkiye solunun yakın geçmiş deneyimlerinden bu açıdan çıkarılması gereken dersleri çıkarmayı sürdürmeli, özellikle de dünkü devrimci yapıların bugünkü akıbetinden çok şey öğrenmeliyiz.

(...)

(TKİP III. Kongresi'nin "Devrimci örgüt sorunu" başlıklı gündemine Cihan yoldaş tarafından yapılan sunuş konuşmasının başlangıç bölümüdür...)

Devrimci örgüt sorunu

'71 devrimci çıkışının ürünü olan ve Türkiye'de halkçı devrimci-demokratik geleneği başlatan siyasal gruplar daha baştan birer yeraltı örgütü olarak ortaya çıktılar. Ne var ki ciddi bir örgütsel pratik bir yana, henüz sözü edilebilir bir örgütsel şekillenme olanağı bile bulamadan hızla tasfiye oldular. Onların bıraktığı miras üzerinden halkçı devrimci örgüt geleneği, asıl olarak '70'li yılların ikinci yarısının bir olgusu olarak şekillendi ve dönemin sonuna doğru gelişme sınırlarına vardı.

O dönemin siyasal grupları içinde örgütsel açıdan nispeten iyi durumda görünenlerden biri de TDKP idi. Biçim olarak, yapılanma bakımından demek istiyorum, iyi kötü bir örgütsel yapısı ve işleyişi vardı.

Yukarıdan aşağıya merkez komitesi, il komiteleri, alt komiteler ve hücrelerden oluşan hiyerarşik bir yapı, işleyiş ve denetim vardı. Parti içi genelgeler çıkıyor, rapor mekanizması işliyordu. Biçimsel yönden devrimci örgütün bir dizi koşulu mevcuttu. Gelgelelim TDKP'nin bu yapıya ve işleyişe genel çizgileriyle kavuştuğu bir gelişim evresinde, ortada henüz ne açık bir ideolojik çizgisi ve ne de bir programı vardı. Dahası harekete büyük bir ideolojik kafa karışıklığı hakimdi. Bu durumda, '71 Hareketi'nden devralınan genel devrimci söylemleri saymazsanız, pratikte örgüt çizgiyi öncelemiştir.

Bu salt TDKP'ye özgü bir durum da değildi. Geleneksel küçük-burjuva akımlarda devrimci örgüt pratiği açık bir ideolojik çizgiye ve programa dayanmıyor, tersine bunları önceliyordu. Devrimci örgüt genel devrimci konum ve kimliğin bir tür kendiliğinden pratik bir yansıması idi. Bu koşullarda ise sağlam, tutarlı ve kalıcı bir örgütsel yapı istense de kurulamazdı. Hele de küçük-burjuva bir sınıf zemini ve siyasal kültür temeli üzerinde... Nitekim 12 Eylül'ü izleyen hızlı çöküş ve dağılma bunun açık bir kanıtlanması oldu. Türkiye'de zamana ve zorlu

koşullara dayanıklı bir devrimci örgüt pratiğine ulaşamadığı açıkça görüldü.

Oysa ikinci yarısı görkemli bir devrimci yükselişe sahne olan '70'li yıllarda, kalıcı ve zorlu dönemlere dayanıklı bir devrimci örgütlenme yaratabilmek için koşullar birçok bakımdan son derece uygundu.

Zengin bir kadrosal güç, militan bir kitle hareketi zemini ve önemli bir kitle desteği sözkonusu idi. Devrim için hayatını adamaya hazır binlerce genç ve dinamik kadro vardı ve bunları kazanmak için öyle ciddi bir çaba harcamak da gerekmiyordu.

Kadrosal güç siyasal yapıların adeta üzerine yığılıyordu ve bunu, aynı kolaylıkla sağlanan kitle desteği tamamlıyordu. Böyle bir dönemin parti ve grupları buna rağmen ciddi

ve kalıcı bir örgüt pratiği ve dolayısıyla geleneği yaratamadılar. Bunun nedenleri üzerine çok yönlü bir irdeleme yapılabilir, ama temeldeki neden, kendiliğindenci bir gelişimin ürünü olarak şekillenen küçük-burjuva ideolojik-sınıfsal kimlikti, buna kuşku yok.

12 Eylül yenilgisi ve tasfiyesini izleyen yeni dönemse, nesnel koşullar bakımından büyük dezavantajların ifadesi olsa da, öznel bakımdan geçmişin deneyimine sahip olmak gibi temel önemde avantajlar da sunuyordu. Kolay yenilgi paha biçilmez dersler, dolayısıyla her alanda yenilenme, bu temel üzerinde sağlam bir devrimci örgütsel yapı inşa etme olanağı anlamına geliyordu. Ama bunun esasa ilişkin bir anlamı ve işlevi olmadı, daha doğrusu olmadı. Zira tutucu küçük-burjuva akımlarda bu deneyimden devrimci doğrultuda yararlanabilme isteği ve yeteneği yoktu. Böylece bu en temel avantaj değerlendirilemedi. Tüm öteki koşullar ise zaten aleyhte idi. Kolay alınan ezici bir yenilgiden henüz çıkmıştı ki, bu kez dünyadaki '89 çöküşü geldi. '80'li yılların sonu ve '90 yılındaki umut verici kıpırdanmalara rağmen, sosyal mücadele bakımından son derece kısır bir döneme girildiği

(Devamı s.22'de)

